

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Draa, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreis: In der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpl Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpl Postgebühr, zuzüglich 18 Rpl Zeitungszustellgebühr
Postcheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Draa, Samstag 11. Juli 1942

Nr. 28

Nemške čete prekoračile Don

Voroneš v nemških rokah - Načrtni potek nemških napadalnih operacij na vzhodni fronti - Vsi boljševiški protinapadi odbiti z velikimi izgubami za sovražnika - Nemški terenski uspehi v prostoru okrog Rževa

Karte: Archiv

Velika nemška letna ofenziva, ki je pričela prvega dne v juliju, je rodila že v prvih sunkih zavidne uspehe nemškega in zavezniškega orožja. Že v prvih dneh nemške ofenzive je uspelo med Kurskom in Harkovom raztrgati boljševiško fronto v dolžini 300 km. Nemške čete so v sijajnem zamahu dosegle do reke Don ter zavzele važno industrijsko mesto in železniško križišče Voroneš. V ostalem so potekale operacije v času med 3. in 8. julijem kakor sledi:

Že drugega dne nemške ofenzive je bilo uradno sporočeno, da so napadalne operacije v južnem in srednjem odseku vzhodne fronte rodile pomembne začetne uspehe. Močni odredi nemškega letalstva so neprestano posegali v borbe na zemlji. Cilj nemških letalskih bomb je bilo industrijsko mesto Voroneš, kjer so bile uničene vojno-vazne naprave. Nemške bombnike spremljajoči lovci so pri tem v letalskih borbah sestrelili 52 sovjetskih letal.

Medtem je nemška težka artilerija uspešno obstreljevala Leningrad in kronštadtski zaliv ter tamkajšnji ladijski promet.

3. julija je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo že uvodoma omenjeno vest, da so nemške in zavezniške čete raztrgale sovražno fronto v širini 300 kilometrov. Srditi protinapadi boljševiških tankovskih formacij so bili odbiti s težkimi izgubami za sovražnika. Tako je samo ena izmed nemških hitrih divizij uničila v času med 28. junijem in 2. julijem sto sovjetskih tankov. Močni letalski odredi so medtem bombardirali ceste in železnice sovjetskega dovoza.

V prostoru okrog Rževa so vdrlle nemške čete kljub srditemu sovražnemu odporu in boljševiške postojanke in so zavzele več vasi.

Letalski odredi so bombardirali v zalivu Kola obalo in ladjedelniške naprave ter luki Rosta in Murmansk.

Jugozapadno od Sevastopola so nemške in zavezniške čete uničile poslednje sovražne skupine ter na ta način končale bitko za Sevastopol. Po nedeljskem uradnem poročilu so nemške in zavezniške čete po prodoru med Harkovom in Kurskem dosegle na široki fronti reko Don. Obupni protinapadi sovjetskih tankovskih odredov so bili odbiti pod najtežjimi izgubami sovražnika. Močni odredi bojnega in rušilnega letalstva so v neprestanih napadih podpirali napredujoče divizije in

KRIEGSHILFSWERK FÜR DAS DEUTSCHE ROTE KREUZ 1942

SEID WÜRDIG DES OPFERS DER FRONT
III. 13

prizanašali sovražniku težke krvne in materialne izgube. V letalskih borbah enega samega dne je bilo zbitih 51 sovjetskih letal. Tudi v prostoru okrog Rževa so prodirale nemške čete kljub srditemu sovražnemu odporu preko močnih sovražnih utrd in podminirane terena.

Letalski napadi so veljali dovoznim kolonam sovražnika v prostoru jezera Ilmen ter železniškim ciljem v prostoru okrog Moskve. Težka artilerija je ponovno obstreljevala vojaške cilje v Leningradu.

V ponedeljek je prispela vest, da potekajo operacije v južnem odseku fronte po načrtu. Nemške in zavezniške čete so zapadno od Dona obkolile močne sovražne skupine ter jih pričele uničevati. Vsi razbremenilni napadi boljševikov, ki so poslali v boj številne tanke, so propadli.

Severno od Orela je napadel sovražnik z močnimi skupinami, podprt od tankovskih in letalskih odredov. Njegov napad je bil deloma že v protisunkih odbit s krvavimi izgubami za sovražnika. Nemške čete pa so v istem času nadaljevale svoje napade v prostoru okrog Rževa. V ponedeljek je nemško letalstvo zbillo v zračnih bitkah nič manj kot 127 sovražnih letal.

V torek je nemško vrhovno poveljstvo objavilo ponosno vest, da so nemške čete v svojih napadalnih operacijah prekoračile reko Don ter obenem zavzele pomembno industr. mesto Voroneš. Število ujetnikov in plena narašča stalno. Vsi sovražni protinapadi so bili odbiti. Ena sama nemška oklopna divizija je uničila v teh borbah 61 sovjetskih tankov. Letalstvo je uničujoče posegalo v borbe na zemlji ter razbijalo sovražni dovoz. Severno od Orela je ponavljal sovražnik svoje brezuspešne napade. V protinapadih je bilo uniče-

Strahovit udarec za anglo-ameriški dovoz boljše vikom

Nemške letalske in pomorske sile so v Severnem Ledenem morju uničile 32 do 38 ladij ogromne anglo-ameriške spremljave - Potek operacij na severoafriški fronti, v Atlantiku in okrog angleškega otoka

V teku preteklega tedna je zadobila anglo-ameriška oskrba boljše vikom z vojnim materialom strahovit udarec. Kakor je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, so nemške letalske in pomorske sile zasledovale vse od 2. julija veliko anglo-ameriško spremljavo v Severnem Ledenem morju. V izvedbi svojega napada so imenovane sile uničile največji del sovražne spremljave, ki je bila sestavljena iz 38 trgovskih ladij. Te ladje so vozile letala, tanke, municijo in živila, njih cilj je bila sovjetska luka Arhangelsk. Ščitile so jo težke vojne edinice, rušilci in korvete. V najožjem sodelovanju nemške vojne mornarice in letalstva so potopila letala eno težko ameriško križarko in 19 trgovskih ladij s skupno 122 000 tonami, istočasno pa so podmornice potopile devet ladij s 70 400 tonami, skupno torej 28 ladij z 192 400 tonami. Zasledovanja ostalih ladij pa s tem še ni bilo konec, ker so podmornice potopile iz imenovane spremljave še štiri ladje s 24 700 tonami. To je udarec, ki ga bodo pomnili ne samo anglosaksonski dobavitelji, temveč tudi boljše vikom, katerim je bil namenjen ves potopljen material.

V ostalem so potekale operacije proti Angliji in Ameriki kakor sledi:

V Severni Afriki so nemške in italijanske divizije prodrele s podporo strmoglavskih letalskih odredov po srditih bojih znano angleško bojno črto pri El Alameinu. Nemške in italijanske čete so po prodoru začele zasledovati poraženega sovražnika v smeri proti ustju Nila. V vodovju Port Saida je neka nemška podmornica potopila angleško municijsko ladjo s 1800 tonami. Malta je bila s svojimi obsežnimi

nih 22 sojetskih tankov. Okrog Rževa so nemške čete vrgle sovražnika v široki fronti iz njegovih postojank. Ponedeljek je izgubil sovražnik 96 letal, nemško letalstvo pa dvojce aparatov.

Dne 8. julija je bilo sporočeno, da so nemške in zavezniške čete razširile prodor med Harkovom in Kurskom zelo močno proti jugu.

Severno in severozapadno od Orele še trajajo sovražni napadi, ki jih odbijajo nemške čete v trdih bojih s pomočjo močnih letalskih odredov. Samo v območju enega armadnega zbora je bilo v treh dneh uničenih 75 sovražnih tankov.

V ozadju fronte južno od Rževa so bile močne sovražne skupine obkoljene v velikem prostoru. Sovražnik je izvedel na severu fronte na več mestih celo vrsto brezuspešnih napadov. Na visokem severu so nemški letalci uspešno bombardirali zaliv Kola, zlasti pa letalske in pomorske baze.

Karte Scherl-Bilderdienst-M.

Stadt und Hafen von Alexandria.

cilji ponovno bombardirana s strani nemškega in italijanskega letalstva.

V boju proti Angliji so nemški letalski odredi v noči na 2. julij bombardirali vojno važne cilje ob južni in jugozapadni obali Anglije.

V Egiptu so nemške in italijanske čete po razširitvi prodora ob črti El Alamein zavojevale več močno utrjenih oporišč ter ujele 2000 Angležev, zalepile, oziroma uničile pa 30 topov in številne tanke. Nočni letalski napadi so se koncentrirali na Aleksandrijo.

Pet angleških bombnikov je 2. julija napadlo mesto Flensburg, pri čemer je bilo dvojce letal zbitih. Civilno prebi-

valstvo je imelo nekaj škode. V noči na 3. julij je angleško letalstvo z slabejšimi silami bombardiralo mesto in predmestja v Bremenu. Civilno prebivalstvo je imelo malenkostno škodo. V stanovanjskih predelih so nastali zlasti požari. 14 napadalcev je bilo pri tem zbitih.

V Egiptu so bili po nedeljskem poročilu odbiti angleški protinapadi v trdnjanskem sistemu El Alamein. V letalskih bitkah je sovražnik izgubil 19 letal. Ob Sueškem prekopu so padale bombe na angleško vzletišče Kantara. 14 angleških letal je bilo zbitih nad Malto.

Po ponedeljkovem poročilu se nadaljujejo borbe za črto El Alamein. Nemško in italijansko letalstvo je bombardiralo pristaniške naprave v Aleksandriji in v Port Saidu ter razna angleška zbirališča črt in tankov.

Torek je bilo sporočeno, da so se v Egiptu izjalovili sovražni sunki proti črti El Alamein. 5. in 6. julija je bilo uničenih pri tem 27 angleških tankov.

Nad Malto je bilo v teku bombardiranja v letalskih borbah sestreljenih 16 sovražnih letal.

V noči na 7. julij so nemški letalski odredi uspešno bombardirali pristanišče in industrije mesta Middlesborough v Angliji, kjer so nastali obsežni požari. To bombardiranje so ponovili tudi naslednjo noč ter povzročili nova velika razdejanja.

V Egiptu so doživeli Angleži po poročilu od pretekle srede velike izgube pri nekem napadu na južno krilo nemško-italijanske fronte.

Malta je bila v noči na sredo in dan poprej ponovno težko bombardirana.

PK-Aufnahme: Kriegsber. Jesse (W.).

Auftrag erfüllt! Der Ort X genommen! Der Ort ist genommen. Doch muß Haus für Haus nach Heckenschützen durchsucht werden, bevor der Vormarsch weitergeht.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juli 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Razgibane fronte

Na zelo skromen način je nemško vrhovno poveljstvo začetkom julija objavilo vest, da so nemške in zavezniške čete prešle na vzhodni fronti k napadu. Ta skromnost je tipična za nemško vojaško vodstvo. Znano je, da nemško vrhovno poveljstvo pod genialnim vodstvom Adolfa Hitlerja ne išče takozvanih prestižnih uspehov in senzacij, zato le v redkih slučajih napoveduje ta ali oni frontni dogodek. Taka napoved je bila doslej še vedno zgodovinskega pomena. Brez fantastičnih zamisli je bil torej napovedan dogodek zgodovinskega izmera in že prvi dnevi velike ofenzive med Harkovom in Kurskom, kjer so Nemci prebili boljševiško fronto v večstokilometerski širini, so pokazali, da je nemška vojska, ki je letošnja kruta zima nikakor ni izčrpala, zopet v najboljši formi. Nemške tankovske divizije in hitri odredi se vdirajo po zamislih nemškega generalnega štaba v sovjetsko fronto in nikdo ne vé, kaka presenečenja nam prinesejo prihodnji dnevi. Toliko je gotovo, da stoje nemške in zavezniške čete ob Donu in da so že zavzele veliko in važno industrijsko središče Voronež. Prekoračile so na mnogih mestih Don in tako se zopet odvija imponujoči film nemškega vojaškega odločanja. Naša srca utripljejo, ko poslušamo dnevno poročila nemškega vrhovnega poveljstva, v ponosni zavesti, da bo nemška vojska z zavezniki Mlade Evrope obračunala z najokrutnejšim sovražnikom vsake kulture in civilizacije.

Velika nemška ofenziva na vzhodni fronti je spričo razgibanosti dogajanja v Severni Afriki že rodila prve vidne posledice: sovražna agitacija mora deliti svojo pozornost med vzhodom in Severno Afriko. Angleški tisk je malone šegav, ko primerja položaj maršala Timošenka s položajem generala Auchinlecka v Severni Afriki. Nikakor pa ni zameriti angleškim listom, da nihajo v svojih preračunih, napovedih in frontnih poročilih med optimističnim gledanjem in med pesimizmom.

Eno je prav gotovo: sovražna poročevalska služba je postala zelo nerвозna. Tako piše »Daily Mail« v uvodniku med drugim: »Iz vzhodne

Sovražnik je v letalskih bojih izgubil 14 letal.

Ob Kanalu so težke nemške artilerije obstreljevale vojno važne cilje v Doverju. Pred angleško obalo pa so lahka nemška letala potopila neko sovražno 10 tonsko ladjo. Slična ladja je bila z bombami poškodovana.

PK.-Aufnahme: Kriegsber. Etzold (Wb)

Die Panzermänner haben »Ruhe vor dem Sturm!«

fronte prihajajo resna poročila. Medtem, ko je veljala v zadnjih dneh svetovna pozornost Rommelovemu pohodu v Severni Afriki, pa tudi von Bock ni ostal prekrizanih rok. Timošenko se nahaja v zelo nevarnem položaju, ako bo hotel preprečiti nesrečo.

V uvodniku dnevnika »Times« je citati sledeče: »Srditost borb med Harkovom in Kurskom je zavzela izmer, po katerem bi se moglo brezdvomno zatrjevati, da je velika ofenziva 1. 1942. vendarle (!) pričela. Kljub poznemu začetku te ofenzive pa ne smemo podcenjevati sile, s katero se je pričela in s katero se tudi vzdržuje. Vsekakor je možno, da bodo Nemci pridobili na terenu. Sovjeti so že vedno računali z umikom, kadar bo izbruhnila velika ofenziva. Sovjeti tudi že priznavajo, da je sovražnik predril fronto na dveh mestih, prav tako pa tudi ne prikrivajo, da se je ob Donu razvil nevaren položaj, ki bo vznemirjal prijatelje Sovjetske Unije.«

Kako brezglavo presojajo angleški listi vojni položaj z druge strani, nam prikazuje »Daily Sketch«, ki piše: »Nikakor ne bi rad prinašal do izraza optimizem, in vendar se lahko reče, da položaj nikakor ni slab sedaj, ko smo prestali najbolj kritičen teden vojne.«

K temu je treba še pripomniti, da je »Times« v omenjenem uvodniku potolažila svoje čitatelje s tem, da je objavila neko vojno poročilo, ki pravi, da je »položaj na vzhodni fronti precej zamotan«, češ, da bodo šele

prihodnji dnevi pokazali, ali bodo znali Nemci svoje najnovejše uspehe boljše uporabiti kot doslej.«

Še bolj zmešan je ameriški tisk. Tako piše »New York Herald Tribune« o položaju na vzhodni fronti: »Hitler se je bahal v aprilu, da bo svet v danem trenutku že videl, kdo je zmagal v odreveneli zimski vojni. Sedaj ima svet pravo sliko. Sovjetom očitno ni uspelo, ohrometi nemško ofenzivno moč.«

Že iz teh par citatov je razvidno, da si sovražniki še niso popolnoma na jasnem, kako bo udarilo nemško in zavezniško orožje. Nekoliko pa že slutijo sovjetski umik in z njim zvezan poraz. Polemiziranje anglosaksonskega tiska pa v tem slučaju ni važno. Prikazali smo teh par primerov le zato, da si naši čitatelji lahko ustvarijo malo sliko razpoloženja v sovražnem taboru. Odločalo bo tudi sedaj samo slavno nemško orožje, nemška strategična genialnost, predvsem pa dalekovidnost moža, ki vodi gigantski boj protiboljševiške Mlade Evrope. Adolf Hitler in njegovi vojski so nam garantje, da bo sovražnik uničen povsod, kjer koli ga bo zadelo najboljšo orožje sveta.

Wie verdunkeln

von 22³⁰
bis 4⁰⁰ Uhr!

Zmaga pri Sevastopolu v številkah

Dokončno poročilo nemškega vrhovnega poveljstva o bojih na Krimu - Borbe na Krimu so pomnožile vojno slavo nemške in romunske vojske

Dne 7. julija je objavilo nemško vrhovno poveljstvo sledeče: Kot dopolnilo k poročilu z dne 3. julija objavlja vrhovno poveljstvo k padcu Sevastopola kot zaključek sledeče:

»V teku borb, ki so se odigravale v času od 7. junija do 4. julija z nenavadno srditostjo, je bilo ujetih 97.000 mož, med njimi nadomestujoči armadni poveljnik, general Novikov. Uničenih oziroma zaplenjenih je bilo 467 topov, 26 tankov, 824 strojin, 758 metalcev min, 86 protitankovskih topov in 69 protiletalskih topov. Plen težkega in lahkega infanterijskega orožja se ni popolnoma pregledan. Krvave izgube, ki jih je imel sovražnik, so ogromne in morajo znašati 30.000 do 40.000 mož. Zavzetih je bilo 3597 bunkerjev in raznih trdnjavijskih postojank, med njimi najmodernejša in najjačja trdnjavska predela Maksim Gorki I in II, ki sta bila oborožena vsak s štirimi topovi kalibra 30,5 centimetrov. Uničenih je bilo 137.000 min. Pobegnilo je samo nekaj višjih oficirjev in komisarjev, kar so potrdili vojni ujetniki ter v prvih dneh napadov nekaj transportov ranjencev.

Nižjesaksonske, brandenburške, šlezjske, saksonske, frankovske, sudetske in rheinske divizije ter oddelki vojske vseh ljudskih plemen skupno z rumunskimi infanterijskimi in planinskimi divizijami so bili v enaki meri deležni tega uspeha. Skupne izgube nemških čet znašajo 872 častnikov in 23.239 podčastnikov in moštcev. Od teh jih je padlo 190 častnikov in 4147 podčastnikov in

mož. 11 častnikov in 1580 podčastnikov in mož se pogreša, ostali so ranjeni. Letalstvo je vzgledno podpiralo nemške čete s tem, da je brez prestanka podnevi in ponoči napadalo suhozemske in pomorske cilje. V času od 2. junija do 4. julija je bilo izvedenih 23.751 napadalnih poletov vseh vrst. 123 sovražnih aparatov je bilo zbitih, 18 pa na tleh uničenih. Uničenih je bilo veliko število sovražnih tankov, bunkerjev, baterij, vojašnic, municij, skladišč in skladov goriva, nadalje so bili uničeni štirje rušilci, ena pomornica, trije hitri čolni, šest stražnih ladij in štirje parniki. Nemško letalstvo je izgubilo 31 lastnih letal.

Nemške in italijanske pomorske sile so se borile proti sovražnim ladjam. Uspelo jim je prekiniti sovražni dovoz in odvoz, obenem pa potopiti tri sovjetske podmornice, dva parnika po 10.000 ton, transportnik s 5000 tonami in dve manjši edinic, ki sta prevažali sovražne čete. S tem so bistveno pripomogle k uspehu napada.

S tem je končan vojni pohod na Krim. Pričel je s prodorom na ustju Perikopa dne 21. septembra 1941 ter je končal dne 4. julija z zavzetjem največje suhozemne in pomorske trdnjave Sevastopol. Sovražnika je stal ta pohod 430.000 ujetnikov, 1198 tankov in 2102 topov. Ta pohod ni nikaka zmaga boljševikov, kakor skuša to prikazati sovražna agitacija, pač pa je pomnožil vojno slavo nemške in romunske vojske v zgodovinskem smislu.

Japonska gradi Veliko Vzhodno Azijo

Zunanji minister Togo in njegova izjava ob peti obletnici japonsko-kitajskega spora - Tajland priznava uradno vlado v Nankingu

V zvezi s peto obletnico izbruhaja kitajsko-japonskega oboroženega spora je izjavil japonski zunanji minister med drugim sledeče: »Japonska hoče prispevati k pomiritvi sveta na ta način, da ustvarja mir v Vzhodni Aziji z Japonsko kot stabilizacijskim činiteljem. Na temelju te politike, ki si je zastavila tako oddaljen cilj, je storila Japonska vse, da prispeva k skupnemu blagostanju.«

Minister se je nato bavil z vsemi poskusi angleško-ameriškega vmešavanja v japonsko-kitajski spor. Obenem je poudaril, da je Japonska strogo čuvala pravice in interese drugih držav na Kitajskem, v kolikor so bile te pravice pravno utemeljene. Tako je Japonska morala čestokrat računati pri svojem vojskovanju tudi z različnimi nevarnostmi, da bi zaščitila tudi druge

interese. Anglija in Amerika pa sta storili vse, kar je bilo v njihovih močeh, da sta motili mir z aktivnim podpiranjem režima v Čungkingu. Sedaj je Japonska vrgla Anglijo in Ameriko iz njihovih strateških položajev. V Čungkingu vlada veliko nerazporejenost vsled notranjega razdora, finančnih težav in gospodarske propasti. Vse ceste dovoza so odrezane. Padec režima v Čungkingu in ojačitev nacionalne vlade Kitajske bosta skupno prečistila zadevo kitajskega konflikta ter pripravili pot za ustanovitev vzhodneazijske sfere.

Velik uspeh je zabeležila japonska politika ob obletnici spora s Kitajsko. Tajlandska (siamska) vlada je namreč sporočila v posebni noti japonski vladi, da uradno priznava kitajsko narodno vlado v Nankingu. Tako je priznal

Tajland japonski pravico do ureditve Velike Vzhodne Azije v sporazumu s kitajskim narodom. Kitajsko narodno vlado v Nankingu ki sodeluje prijateljsko z Japonsko, so razen Tajlanda priznale Japonska, Mandžurija, Nemčija, Italija, Romunija, Slovaška, Hrvaška, Španija, Madžarska, Bolgarija in Danska.

»Argentinijska se noče vojskovati«

Kakor poročajo iz Buenos Airesa, je imel državni predsednik Castillo sprčo bližajočega se državnega praznika (9. julija) pretekli ponedeljek na nekem tovariškem sestanku častnikov vojske in mornarice govor, ki so ga poslušali vsi navzoči z veliko napestostjo. Predsednik je najprej pozdravil častnike, nato pa je nadaljeval: »Ko izpolnjuje Argentinijski zakon človečanstva in altruizma, vzdržuje za sebe ugled in spoštovanje tistih, ki se poslužujejo tudi napram Argentinijski istega zakona. Argentinijska ne zahteva nič drugega kot to, da nikdo ne moti enostransko tega ravnotežja. Vojni hujškarji lahko gredo na fronto prave borbe in se naj ne razburjajo po Argentinijski, kjer je lahko poiskati sovražnike demokracije v njih lastnih vrstah. Nikdo nima pravice, izzivati ljudskega razpoloženja. Argentinijska je lahko sigurna, da bo vlada takoj podvzela vse korake v svrhu ohranitve narodne časti. Miroљubnost Argentinijske je bila vedno zavestno konstruktivna ter rezultat globoko vkoreninjenega prepričanja. Nikdar pa ni bila ta miroљubnost bojazen pred vojno. To dokazuje vojaška zgodovina Argentinijske, kljub temu pa se Argentinijska noče udeležiti kake vojne, ako tega ne bi opravičila pamet.«

»Panamerikanizem« — je dejal Castillo — »je bil ustvarjen kot nauk mira. Panamerikanizem ni bil vojni produkt, njegov cilj ni bila izolacija dežel-udeleženk napram narodom ostalega sveta. Pray tako ni njegov namen, ustvariti posebne pravice za razne narode, spreminjati tradicionalno trgovinsko politiko ali pa ovirati ameriške narode v občevaranju z izvenkontinentalnimi državami.

Vihar navdušenja je žel Castillo, ko je dejal, da naj zbrani častniki pripravijo vojsko tako, da bo lahko odbila vsak morebitni napad na suvereniteto Argentinijske.

* »Zedinjeni kanadski generalni štab. Po sporočilu obrambnega ministra so v Kanadi ustanovili »Zedinjeni kanadski generalni štab«, ki ga tvorijo v Ottawi trije kanadski generalstabsni častniki.

* Državni upravitelj Horthy je odlikoval madžarske vojsake. Državni upravitelj Horthy je te dni obiskal kolesarski bataljon, ki se je odlikoval v bojih proti sovjetom ter izročil častnikom, podčastnikom in moštvu odličja, ki jih jim je podelil.

* Delovna fronta v Elsass-u. 1. julija so v Elsassu začeli sprejemati moške in ženske v Nemško delovno fronto.

SOVJETSKA UNIJA - „raj delavcev“

Piše: Kriegsbericht Albert Scharner.

Kako izgleda v resnici v Sovjetski Uniji? To je vprašanje, ki zanima vsakogar v Evropi!

V tem takozvanem »raju delavcev« je danes mnogo milijonov priči: vojakov evropskih narodov. Nihče nam ne more več govoriti o »raju delavcev«, tukaj, v komunistični državi. Ne vozimo se pod skrbnim varstvom v avtu po cestah, ki bi bile posebno za nas zgrajene, nihče nas ne vodi po tvornicah, ki bi bile posebno urejene za inostrance — mi vojaki moramo s svojimi lastnimi nogami prehoditi meter za metrom te dežele. Za vsako vas in mesto se moramo boriti, pred nami stoji nasprotnik, ki ima 25 let komunističnega gospodstva za seboj.

Mi vojaki gotovo nismo prišli v Sovjetijo z namenom, da bi že videli v naprej vse slabo, temveč z neko gotovo radovednostjo in z vprašanjem, kako pravzaprav izgleda carstvo Lenin-a in Stalin-a, ki je bilo nam Evropejcem tako dolgo velika zagonetka.

Govoriti hočem tukaj o naših doživljajih. »Sovjetski raj«, to je bilo gesto, ki ga je vrgla komunistična propaganda v preteklih 2 in pol desetletjih med evropske narode. Moskva je zatrjevala, da je v Sovjetiji »pekel za dobičkarje, raj za delavce«. — Toda to, kar smo mi tukaj v tem raji videli, učinkuje kakor udar s pestjo v obraz komunističnemu svetovnemu lažnjivcu.

...Kamor gleda oko, vidi samo plodno ukrajinsko zemljo, strašno zane-marjeno vsled preteklega dvajsetletnega komunističnega gospodstva. Nepopisno je, kakšno bedo in blato smo tukaj videli in doživeli. Nemogoče je, da si v domovini predstavljate, kako strašno je deloval komunizem v tej samo ob sebi zelo plodni pokrajini. Vse, kar smo čitali preje v časopisih in knjigah o Sovjetski Uniji, zaostaja daleč za strašno resničnostjo, ki jo mnogo hujska, kakor jo moremo z besedami izgovoriti ali napisati. Zaman išče naše oko znake kulture, sledove napredka. Gladujemo po pogledu čiste hiše, dobre ceste. Kamor oko gleda, povsod vidi samo blato, propadanje, zapuščenost, bedo, smrt in žalost! — Nekdaj je bila ta pokrajina bogata, kmetje so imeli vsega dovolj: svoja polja, svoje travnike in gozdove. Prišla je komunistična vlada v deželo in z njo velika beda in revščina. Vse, kar je bilo bogato in nabraženo, so komunisti ubili ali uničili. Nihče si ne more predstavljati, kako težko in mučno življenje so imeli ljudje v sovjetskem »raju«. Smrt jim je bila prava rešitev. To, kar je boljševizem zakrivil, je greh, je tako strašen zločin, da ga pošten človek ne more razumeti. Ganjeni in brez besed stojimo pred tem bednim in obupnim življenjem. Vse so ljudem vzeli, pustili so jim samo še nekoliko zraka za življenje. Židje in vodje komunističnega po-

kreta so dobro živeli, toda to, kar je ostalo ljudstvu, je bil glad, beda, delo in smrt! Če vidi človek vse to kričeče uboštvo in vso to strašno bedo, se prime za glavo in ob misli, da je hotela ta komunistična zverina prinesiti Evropi — kulturo ...

Vse na svetu, samo komunistične vlade ne! Boj je težak. Ali glede na dejstva, ki jih dnevno vidimo, ne obstoja več dvom o koncu te vojne. Fronta bo za to skrbela, da so komunisti zadnjikrat poskušali Evropo uničiti s svojimi idejami in s tem izdati našo celino.

Vsakemu nemškemu in zavezniškemu vojaku je bilo že pri prvem pogledu jasno, da je agitacija o »raju delavcev« v komunistični državi največja in bedasto-predrzna prevara. Toda mi vojaki si nismo samo ogledali pročelja, pogledali smo tudi v vso temeljitostjo za kulise. Zanimali smo se za vsa socialna vprašanja, ki igrajo predvsem v inozemski komunistični propagandi tako veliko vlogo. Povprašali smo za delavske razmere, spraševali po plačah, cenah in stanovanjih, po življenjskih razmerah v mestih in vaseh.

ln sedaj nekoliko o »raju delavcev«. Priznam, da smo tudi mi preje čisto mislili, da pretirava propaganda o razmerah v Sovjetski Uniji. Ali sedaj sem moral na licu mesta ugotoviti, da propaganda boljševizma še dolgo ni tako razkrinkala, kakršen je v resnici. Želel bi samo, da bi bili tukaj vsi oni, ki še dvomijo ali ki še verujejo v boljšo bodočnost pod komunističnim režimom — hitro bi tukaj dejstva izlečila njih napačna čustva, sram bi jih bilo in srečni bi bili, da lahko žive v državi, kjer komunizmu vsled pažnje naroda samega ni uspeh priti do vlade.

Priznam, da so tudi v Sovjetiji delali in gradili. V večjih mestih smo videli lepe, velike in prostorne hiše; toda za koga? Za GPU in njene komisarje — žide. Po vaseh so gradili velike hleve in žitnice; čemu? Tam so shranjevali živali in žito, ki so ga bili vzeli ubogemu kmetu in poljskemu delavcu. Požabili pa so Sovjeti na delavce in kmete, ki so postali tako sluge židov.

Koliko plače so prejeli ljudje za delo? Žene in moške so morali delati v »kolhozih« — to je na skupnih posestvih, ki so bila last države. Dobili so dnevno 3 rublje 50, to je 35 Pfennigov. Od tega so morali plačati za hrano 2 rublja 50, en rubelj za komunistično stranko in če so kaj dobili iz konzuma, so rabili še en rubelj ali dva. Tako so ljudje postali dolžniki kolhoza.

Bili smo tudi v nekem večjem kraju — majhnem trgu — in tam stanovali v »višji šoli«. Ta šola je bila, kakor vse hiše v trgu samo iz lesa in komaj s slamo pokrita. Niti v najmanjši vasi pri nas doma ne najdemo šole, ki bi jo mogli primerjati s to rusko šolo — šta-

lo. Učitelj je še stanoval v njej, mogel se je skriti pred komunistično vojsko. Pripovedal nam je, da je dobil za časa sovjetske vlade mesečno 270 rubljev, to je 27 Mark. Čeprav je njegova žena tudi delala, si ni mogel kupiti niti žepne ure, kajti ni bilo denarja. Najcenejša ura je bila po 500 rubljev, to je 50 Mark. — Nasproti imenovane šole je stala cerkev še iz časa carstva — edina zidana zgradba v trgu. To cerkev so bili komunisti v poslednjih 24tih letih uporabljali kot žitnico.

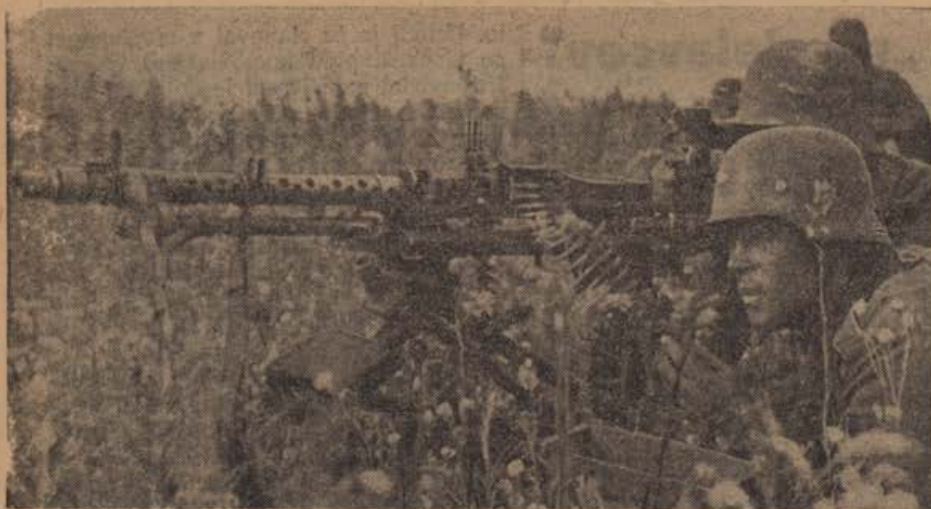
Ne morete si predstavljati, kako težko se napreduje kilometer za kilometrom v Sovjetski Rusiji! Najbolj mučno je, če se hočemo umiti. Studenci so po večini tako zamazani, da se mora voda najprej vedno filtrirati. Pitna voda se mora ravno tako filtrirati in povrh še skuhati. Vodovodov in marsečesa drugega ne poznajo v »raju delavcev«. Manjkajo mi besede, da bi vso to bedo in siromaštvo opisal.

Nihče ni dobil dovoljenja, da zapusti Sovjetsko Unijo, da bi potoval v inozemstvo. Komunisti niso hoteli, da bi njihovi narodi videli, kako dobro se živi drugod. Če je kdo iz rodbine pobegnil iz Sovjetije, so kaznovali vse člane rodbine, ne glede na to, ali so o begu kaj vedeli ali ne. Sovjetska država je bila država, ki je poznala samo bič in je tlačila svoje lastne ljudi.

Lahko smo srečni, da ta »raj« nikoli ni in tudi ne bo prišel v Evropo. Zato stojimo tukaj na vzhodni fronti skupno z našimi zavezniki na straži in to tako dolgo, dokler ne bo ta sovražnik enkrat za vselej popolnoma uničen.

Samo majhen del je imel v Sovjetski Rusiji resnično svoj raj: židje! Čeprav se iz zunanje-političnih razlogov židov v vladi Sovjetske Rusije — razen nekaterih izjem — ni videlo, so vendar bili ves čas rdeče diktature povsod v srednji in spodnji upravi, kjer so brez milosti izžemali narod. Najbolj jasno se je prikazala vloga židov v malih državah, katere je Sovjetija zasedla v začetku te vojne leta 1939, kot pripravo za napad na našo državo. Mi nismo spoznali tukaj židov samo kot pijavke, temveč smo jih videli tudi kot organizatorje mnogih umorov.

Komunistična ideja — sad žida Marxa — je idealna za žida. Ta ideja mu dovoljuje vse in tako ga nihče več ne zadržuje pri izvedbi svojih krvavih zločinov. Kamor smo pogledali, povsod smo videli na važnih mestih žida — v mestu in vaseh. Kolikor so nam ljudje tukaj pripovedali, ni noben žid v »raju delavcev« delal, vsak, tudi najmanjši hebrejec je imel neke kako mesto, na katerem je »vladal«. Stanovali so v najlepših in najboljših hišah, ki so jih posebno za nje zgradili, delavec pa je živel v svojem »raju« v majhni, propali hišici, ki že ni več vredna tega imena. Vse eno je, ali je to veliko mesto, kakor na primer Minsk s svojimi 300 000 prebivalci, ali kak majhen kraj, povsod najdemo samo te bedne,

PK.-Aufnahme: Kriegsber. Jesse (Wb.).

Von einer kleinen Anhöhe aus.

Die Sowjets sind genau zu erkennen. Ihnen jagt das SMG, seine Garben nach.

ubožne kočice delavca. Tudi pred sedanjem vojno večina naroda ni poznala ničesar drugega, kakor glad, bedo in težko delo.

Če bi videli samo vse te plodove komunizma tukaj v Sovjetiji, potem bi se gotovo vprašali: ali je sploh mogoče, da si je to izmislil človeški duh? Povsod, kamor oko pogleda, nepopisna beda, grozno siromaštvo. Najmanjši pregrešek so kaznovali s trdimi kazni; če so na primer prišli nekoliko minut prekasno k delu, so jih skoraj v vseh slučajih takoj poslali za leta in leta v Sibirijo na prisilno delo. Ime »žid«, uporabljeno napram židu, so prav tako večinoma kaznovali s prognanstvom v Sibirijo.

Če pozna človek vsa ta naštetja dejstva, potem razume tudi, da narod sam sedaj z veliko temeljitostjo rešuje židovsko vprašanje. Ali ni Führer rekel v enem izmed svojih govorov tik pred začetkom te vojne: »Če bi židom še enkrat uspelo pognati evropske narode v brezsmiselno vojno, potem bo to konec te rase v Evropi!« Židje bi morali vedeti, da misli Führer resno, če nekaj reče — sedaj morajo sami nositi posledice. Te so sicer trde, toda potrebne, če hočemo, da končno zavladava red in mir med narodi naše zemlje.

(Pisec članka je Spodnještajerc, doma iz Pettau-a. Opomba uredništva.)

Ritterkreuzträger

Oberfeldwebel Häfele

Piše Unteroffizier Quirin Engasser

V pozni večerni uri, dne 17. maja 1942, zagledamo na višinah za Barvenkovim svetlobne znake: »Tukaj smo!« Kot uvod za veliko uničevalno bitko so južno od Harkova po strašno hudi zimi planinski lovci prvič zopet napadli, predrlji utrjene črte boljševikov ter v neprestanem boju kljub hudi vročini prodrli 30 km globoko.

Do smrti izmučeni so se zakopali na višinah, ki so jih zavzeli. Ampak spanja si ne more nobeden privoščiti. Za-

hrbtenj. nočni napadi boljševikov so vsem dobro znani. Rahli klici, ki svariijo pred začetkom, skačejo od luknje do luknje: Imaš cigarete, daj mi požirek iz čutare... Na enkrat pa pride tudi druga tema, ki so jo šepetali od ene zemljske luknje do druge: »Tudi naš nosilec viteškega križca Oberfeldwebel Häfele je pri napadu na F. danes padel!«

On, ki je nešteto krat na čelu svojega voda udrl v sovražne postojanke ter večkrat tudi sam stal med tisoči Rusov, je končno, ko je s svojim vodom hotel obiti sovražno postojanko iz bližine 200 metrov, postal žrtev prvih strelav.

PK.-Aufn.: Kriesber. Kratochwill (Wb.).

»Halo, Kameraden in Afrika!«

Im Rahmen einer italienischen Rundfunkübertragung erfolgt auch täglich eine deutsche Sendung, die von unseren »Afrikanern« gern gehört wird. Hier dient der Panzerwagen als Konzertpodium.

Marsikateri starih Obergefreiter-jev, ki so bili z Oberfeldwebel-om na Poljskem, v Franciji in v Srbiji, so težkega srca mislili na zvestega, umrlega tovariša, katerega junaška dela so že večkrat krožila po celnem polku.

V vojni s Pojaki se je prostovoljno javil za nočno opazovalno četo, ki je pri Lembergu vdrla globoko v sovražne jarke. Takrat je kot prvi podčastnik v diviziji dobil Eisernes Kreuz I. Klasse, to je železni križec I. razreda. Pozneje je bil ranjen. Pri zasedbi Francije je pa seveda že zopet stal med svojimi tovariši v prvih vrstah. Tam je bil on tisti, ki je vodil prve gumijaste čolne sredi sovražnega ognja iz strojnih pušk čez Oise-Aisne-kanal ter uničil sovražne strojne puške na obrežju. In pozneje na vzhodu: Pred Stalinovo črto je njegov bataljon moral ugotoviti, kakšno je stanje dna v nekem potoku in v nekem obrambnem jarku za oklopne napade. Ker so pa stale boljševiške poljske utrdbe pred glavno črto in se je v predzemlju gibalo mnogo opazovalnih oddelkov, se to nalogo brez bojev ni dalo izvršiti z maloštevilnim poizvedovalnim oddelkom, kar je pa bilo treba preprečiti, da se prikrije našo namero za napad. Tedaj je bil zopet Oberfeldwebel Häfele tisti, ki se je prostovoljno javil, da izvrši to nalogo. Popolnoma zavrnan, na videz brez vednosti o navzočnosti sovražnika, se je sprehajal po ozemlju. Rusi so se mirno dali za nos voditi. Ne da bi ga obstreljevali, so ga pustili na nekaj metrov pred svoje utrdbe. Kakor hitro je videl, kar je želel videti, se je vrgel na tla. Od vseh strani so sedaj začeli Rusi streljati na njega. Plazil se je počasi nazaj ter se srečno prebil s svojim dragocenim poročilom.

Delo, za katerega je dobil viteški križec, je opravil v bitki pri Umanu. Bilo je dne 7. 8. 1941, ko je njegov bataljon zasedel vzhodni del tega mesta. Na tisoče boljševikov je takrat bilo obkoljenih in so se tega popolnoma zavedali. Niso pa še bili na jasnem, če je bolje, da se predajo ali branijo. Prišel je civilist ter bataljonu predal pismo nekega navedoma v rusko ujetništvo padlega vojaka, ki ga boljševiki še z nekaterimi tovariši čuvajo v neki hiši. Nikdo ni mogel presoditi, gre v tem primeru za past ali pa je zaupati pismu. Kljub vsemu se je Oberfeldwebel Häfele zopet javil prostovoljno, da bo zadevo razjasnil in uredil. Brez vsakega boja je z malo skupino svojih vojakov prišel do dotične hiše ter se na enkrat znašel med tisoči boljševikov. Ko je prišel čisto blizu hiše, začne streljati strojna puška in tudi veliki del boljševikov je nastavljal svoje puške, da bi začel streljati. Lovci so hoteli streljati, Häfele jim je pa to zabranil. Nad boljševiki je pa začel tako energično kričati, da so ustavili ogenj. Končno je na ta način dospel do dotične hiše, kjer je stvarno našel 18 ujetih nemških vojakov. Ko je z njimi odkarikal, se mu je

Die Schlacht der Granatwerfer

Von Generalmajor Schulz
Chef des Generalstabes der Krim-
Armee.

Die nachstehenden Ausführungen des Generalstabschefs der Krim-Armee bringen interessante Einzelheiten über die Bezwingung Sewastopols, die eine neue Epoche der Kriegführung einleitete.

Der Kampf um Sewastopol hat bereits im Vorjahr begonnen. Als die 11. Armee im Spätherbst die Landenge bei Perekop durchstoßen und auf der Krim Fuß gefaßt hatte, war es selbstverständlich, daß die Führung den Entschluß faßte, aus der Bewegung heraus sofort zu versuchen, Sewastopol zu nehmen. Das war ein sehr gewagter Entschluß, denn es war klar, daß neben den zurückweichenden Truppen Sewastopol noch über eine sehr gute Festigungsgruppe verfügte, die in den Befestigungsanlagen saß, dort eingesetzt war und die Festung zu verteidigen hatte. Der Angriff gelang zunächst überraschend gut. Die Infanterie drang sehr tief in die Befestigungszone ein. Als der Russe aber über See Verstärkungen heranbrachte und die Kämpfe immer härter wurden, während uns damals die notwendigen Mittel zum Angehen dieser stärksten Festung fehlten, wurde der Angriff eingestellt, um unnötige Verluste zu vermeiden.

Schlüsselpunkt zum Schwarzen Meer

In diesem Frühjahr nun wurde der Entschluß gefaßt, als Ouvertüre der Schläge dieses Jahres Kertsch zu nehmen und hinterher Sewastopol anzugreifen. Sewastopol ist seit Jahrhunderten der Schlüsselpunkt zum Schwarzen Meer. Daß im Krimkrieg der Angriff gegen Sewastopol — wenn auch erst nach fast einem Jahr und nur zum Teil, denn das wichtigste Gelände nördlich der Sewernaja-Bucht ist nie erobert worden — gelang, lag daran, daß die Festung fast hundertprozentig nach der See gerichtet war, die Angreifer die Seeherrschaft besaßen und die Befestigungen selbst noch nicht so ausgebaut waren, wie jetzt. Man konnte von der See und vom Lande her den ganzen Südtel nehmen. Damit war damals der Kampf abgeschlossen. Der Übergang über die Se-

PK-Kriegsbericht Kurschat (Sch)

Sewastopol 30 Minuten nach dem Fall.

Unser Bild zeigt die erste Begegnung der deutschen Soldaten mit der aus den Schlupfwinkeln hervorkommenden Bevölkerung. Erst allmählich wich der Druck, der auf den verängstigten Bewohnern der Stadt lag. Vertrauensvoll kommen sie nun zu unseren Soldaten und berichten ihnen von ihrem schweren Los.

wernaja-Bucht gelang nicht. Dieser Sieg war eigentlich keine Eroberung, denn man beherrscht Stadt und Hafen erst, wenn man die Höhen nördlich der Stadt besitzt, die Sewastopol weit überragen.

Flankenschutz von allen Höhen

Die Festung Sewastopol wurde nun in den letzten 90 Jahren ganz systematisch ausgebaut, und zwar in erster Linie zum Lande hin. Auch die Seebefestigungen wurden so angelegt, daß sie auch in Landrichtung schießen konnten. Alle Küstenbatterien hatten Türme, die sich um 360 Grad drehen ließen! Nach dem Lande zu wurde die Festung durch mehrere ungeheuer starke Verteidigungszone verstärkt. Die Lade dieser Zonen ergibt sich aus dem Gelände. Sewastopol ist ja von Natur aus schon eine außergewöhnlich starke Festung. Zwischen diesen Zonen lag Bunker an Bunker und Felsen-nest an Felsen-nest! Es gab kein Tal, keine Höhe und keine Schlucht, die nicht von irgendeiner Seite flankiert wurde! Das machte den Kampf so schwer. Der Bolschewist hat sich ungeheuer zäh und mit tierischem Fana-

tismus verteidigt. Mit ihm allein wären wir aber schneller fertig geworden. Die Schwierigkeiten lagen im Gelände.

Den Stier bei den Hörnern gepackt

Bei der Planung des Angriffs im Frühjahr wurde lange überlegt, wie die Stadt am besten anzugehen sei. Der Angriff im Süden hat viel für sich: man stößt auf einer Paßhöhe durch und kann dann die ganze Sache aufrollen. Er hat aber den Nachteil, daß man durch einen Kessel muß, auf dessen Rand die Bolschewisten sitzen. Die zweite Möglichkeit war ein Angriff in

PK-Aufnahme: Kriegsber. Koch (Wb.).

Unter den in der Wüste gemachten Gefangenen sind alle Hautschattierungen vertreten.

priljučilo še 1500 Rusov, ki so šli v ujetništvo.

Odločen nastop Häfele-ja je rešil 18 nemškimi vojakom življenje, ker bi jih, kakor navadno, boljševiki v zadnjem trenutku gotovo bili pobili. Onemogočil je pa hkrati, da boljševiki, ki jih je ujel, niso prišli pod vpliv svojih komisarjev, ki bi jih bili gotovo nahujskali k nadaljnemu odporu, kar bi bilo Nemcem povzročilo izgube. Zavzetje zapadnega dela mesta je nato zmogovito končalo bitko pri Umanu.

Vsa ta dejanja so bila samo višek tega junaka. Kolikor ga je ljubil in

spoštoval njegov vod, živi v spominu na njega in njegovo pripadnost k svojemu vodju. Bil je eden njihovih, korakal je z njimi v vročini po globokih močvirjih, izpostavljal se je sovražniku, v dežju in zimi je v temnih jesenskih nočeh ležal z njimi v zemeljskih luknjah, po zimi pa v najhujšem snežnem viharju stal na straži. Vsi ti napor, ki jih je delil z milijoni nemških vojakov, morajo ostati v spominu kakor njegova junaška dela. Vojnih naporov, ki so bili vedno trdi in težki, se ne sme pozabiti. Bili so pač nepremagljiva vsakdanjost vojne.

der Mitte. Aber auch er hat seine Schwierigkeiten durch scharf eingeschnittene Täler mit ganz schmalen Durchlässen, die man nur zu Fuß passieren kann. Die dritte Möglichkeit war, den Stier bei den Hörnern zu packen und dort anzupacken, wo der Feind am stärksten war: bei den Forts »Stalin«, »Molotow«, »GPU«, »Maxim Gorki« usw. Dieser Angriff hat den Vorteil, daß man am schnellsten die Höhen bekommt, von denen aus man wirklich Stadt und Hafen beherrscht. Das gab den Ausschlag. Der Entschluß war gefaßt: Angriff mit Schwerpunkt von Norden! Nebenher sollte eine etwas schwächere Gruppe versuchen, die Höhen beiderseits der Balaklawabucht zu bekommen.

Fünf Tage Trommelfeuer

Der Angriff begann am 2. Juni mit einer fünftägigen Artillerievorbereitung. Wir haben eine Artillerie zusammengefahren, die einen Umfang wie in den großen Kämpfen des Weltkrieges erreichte. Im Kaliber wurde sie diesmal allerdings bei weitem überschritten. Als in der Frühe des 2. Juni der Feuerzauber begann, glaubte man, die Welt ginge unter. Die Höhen waren ein Rauch- und Feuermeer: die Schußfolge die eines Trommelfeuers! Fünf Tage lang wurde auf die Stadt, die Artillerie-Stellungen, Befestigungswerke und stark ausgebaute Küstenbatterien herumgehämmert; und als am 7. Juni die Infanterie antrat, hofften wir, daß die Bolschewisten müde sein und wir leichtes Spiel haben würden. Aber schon nach Stunden stellte sich heraus, daß dem nicht so war. Wir konnten zwar durchbrechen, stießen aber nach wenigen Kilometern auf eine Gegenwehr, die nichts zu wünschen übrig ließ.

Nahkampf Tag für Tag

Was uns am meisten beeindruckte und hinderlich war, war die ungeheure Zahl der russischen Granatwerfer. Als ich die Armee verließ, hatten wir bereits weit über 600 Granatwerfer erbeutet. Sie standen in ganz schmalen Felsenlöchern: zwei Meter tief, einen halben Meter breit, Öffnung oben. Aus diesem Loch heraus schossen sie. Es ist klar, daß man diese Stellungen auch mit der stärksten Artillerie nur durch Volltreffer erledigen konnte. Wenn es auch nur zwei Meter von einem solchen Loch entfernt einschlug, machte es nichts aus. Die Russen ließen das Krachen über sich ergehen und schossen weiter. Der felsige Boden schützte sie — Granatwerfer um Granatwerfer mußte nun im Nahkampf mit Flammenwerfer und Handgranate Tag für Tag genommen werden.

Schwerste Aufgabe — die Infanterie

Die Luftwaffe unter Generaloberst v. Richthofen hat unter acht- bis zwölffmaligem Einsatz jedes Flugzeuges von früh bis abends die Ziele bekämpft. Sie war immer da, wo wir sie brauchten. Trotz ungeheurer Wirkung der Luftwaffe und Artillerie blieb auch

hier wieder die schwerste Aufgabe der Infanterie und den Pionieren vorbehalten, ich glaube, die schwerste dieses Krieges bisher. Ich habe im Westen oder Osten einen derartig harten und erbitterten Kampf noch nicht erlebt. Wie die Bolschewisten hier aufgehetzt waren, zeigt folgende Tatsache: Der Führer der bolschewistischen Sewastopol-Armee, General Petrow, hatte den strikten Befehl erlassen, daß jeder seinen Kameraden und Nachbarn sofort umzulegen habe, falls dieser den Versuch machen sollte, sein Loch nach rückwärts oder vorwärts zu verlassen. Die Angehörigen eines jeden Überläufers oder Ausreissers sollten sofort erschossen werden!

Mit Flammenöl gegen »Maxim Gorki«

Ein weiteres Schlaglicht: Unsere Pioniere hatten die Panzerkuppel des Forts »Maxim Gorki« gesprengt. Trotzdem zog sich die Besatzung in ein tieferes Stockwerk zurück. Wir gossen ununterbrochen Flammenöl hinein, um sie auszurauchern. Schließlich ließ uns der Kommissar mitteilen, daß die Besatzung das ganze Fort in die Luft sprengen würde, wenn wir die »Schweinerei mit dem Flammenöl« nicht sein ließen. ! So kämpfen die Russen! Nicht nur Kommissare und Offiziere, sondern auch Soldaten haben sich vor ihrer Gefangennahme selbst erschossen. Sie wußten nicht, daß auf unserer Seite russische Gefangene überhaupt lebten.

Keine Maus kam mehr durch

Der Angriff ging gut vorwärts. Es gelang nach ungeheurer schwerem Kampf, in Richtung des Forts »Stalin« vorwärtszukommen. Man mußte erst einen Durchbruch erzwingen, sich rechts und links Platz boxen und — wenn man den nötigen Platz hatte — wieder von neuem beginnen. Daraus erklärt sich, daß die Tageserfolge verhältnismäßig gering waren, denn zu jedem neuen Anlauf gehörte eine Feuertorbereitung und örtliche Bereitstellung der Infanterie mit den nötigen Waffen!

Nach 14 Tagen war der Südrand der Sewernaja-Bucht erreicht. Damit beherrschten wir Sewastopol und den Hafen, so daß keine Maus mehr herein oder heraus konnte. Gleichzeitig war es gelungen, in einer ganz schmalen Zunge bis zur sogenannten Adlerhöhe am Fuße der Sapun-Höhe vorzudringen. Die Höhe selbst konnte zunächst wegen der auf ihr stehenden Granatwerfer nicht genommen werden.

Überraschung im Rücken

Es wurde der Entschluß gefaßt, mit Sturmbooten gegen die Felsenstellungen auf der anderen Seite der Sewernaja-Bucht vorzugehen. Wenn die Bolschewisten die Boote rechtzeitig erkannten, konnten sie mit ihren MS alles zusammenschießen. Sie haben aber nicht damit gerechnet, daß wir an dieser Stelle angreifen würden! Nachts um 1 Uhr fuhren 120 Sturmboote mit 500 Mann los. Innerhalb von drei Mi-

nuten war die erste Welle drüben, ohne daß nur ein Schuß den Booten entgegenentschickte. Der Russe war vollkommen überrascht, wenn gleich sich nach und nach natürlich schwere Kämpfe entwickelten, in die unsere Artillerie und Luftwaffe mit stärkster Zusammenfassung ihrer Kräfte eingriff. Als die Bolschewisten merkten, daß sie auch im Rücken bedroht waren, verloren sie den Kopf. Damit hatten wir gewonnenes Spiel. Als wir noch am Südrand der Sewernaja-Bucht standen, waren 50 Prozent des Kampfes gewonnen, jetzt aber 90! Der Russe bekam das Laufen, als wir oben waren. Es gelang uns mit einem Zuge, bis zum Stadtrand vor- und in die Vorstädte einzudringen. Das war am 29. Juni. Nun erhob sich die Frage: Soll man Sewastopol im Sturm nehmen oder dem Erdboden gleich machen? Wir haben jedenfalls beide Möglichkeiten erwogen und vorbereitet. Der Russe war aber schon so schwach, daß der Durchstoß gelang.

50 000 Tonnen Eisen auf Sewastopol

Es blieb nur noch die letzte Ecke: die Halbinsel Chersones. Die erste Verteidigungsstellung wurde verhältnismäßig schnell durchbrochen. Die Bolschewisten wurden auf immer kleineren Raum zusammengedrängt; unter ihnen befand sich in einem Fort General Petrow, wie Gefangene aussagten. Noch vor wenigen Tagen kam ich mit einem »Storch« in die Nähe dieses Forts. Unten sah ich es wimmeln. Wir wollten den Kampf aber nicht forcieren, und so dauerte es eben einige Tage.

In den 25 Tagen des Kampfes um Sewastopol wurden von den Waffen des Heeres fast 50 000 Tonnen Eisen auf das Festungsgelände geworfen; das entspricht einer Leistung von etwa 100 Munitionszügen. Dazu kamen die Angriffe der Luftwaffe mit rund 24 000 Tonnen Bomben aller Kaliber. Allein die 8,8 cm Flak hat im Erdkampf über 180 000 Schuß verschossen.

Keiner blieb übrig

Der Kampf um die Krim ist abgeschlossen. Er hat immer seine ganz besondere Note gehabt. Eine große Operation kann man nicht durchführen, weil der Raum zu klein ist. So gibt es nur zwei Möglichkeiten: entweder Sieg oder Vernichtung in der Vollendung! Eine Zwischenlösung gibt es nicht! Wer auf der Krim besiegt wird, geht unter, den durch die Landenge bei Perekop kommt nichts. Vier russische Armeen wurden — man kann sagen hundertprozentig! — auf der Krim zerschlagen. Von der letzten Armee bei Sewastopol dürfte kaum etwas davongekommen sein.

* 3600 nadalnjih židov so v Bolgariji poklicali na obvezno židovsko delo. Zaposlujejo jih pri gradnji cest, mostov in železnic.

GOSPODARSTVO

O krompirju

Domovina krompirja so visoke ravnine v gorovju Anden v Ibero-Ameriki, kjer ga še danes nazivajo z imenom »Patata« ali »Papas«. Tain je krompir prvotno raste kot divja rastlina, dokler ga ni človek spoznal in začel kultivirati. V Evropo so ga prinesli španski menihi okrog leta 1550, kjer so ga najprej sadili v Španiji, Nizozemski, Italiji itd. Nemčija se ga je poprijela leta 1587, nakar se je razširil še po vseh ostalih deželah. Danes je krompir ne samo važno sredstvo za prehranjevanje ljudstva in domačih živali, temveč tudi skoraj nenadomestljiva surovina za industrijo. Tako ima Nemčija 70 različnih industrijskih panog, ki so pri izdelovanju svojih fabrikatov navezane na predelavo krompirja. Kako velikega pomena je krompir v prehrani ter kot krnilo že v mirnem in sedaj v vojnem času, ni potrebno na dolgo razlagati. Saj vemo, da ni obeda ali večerje brez krompirja, ki se lahko pripravi na vse mogoče načine. Znano je pa tudi, da je krmiljenje svinj in drugih domačih živali, posebno v krompirjevih kraljih v veliki meri navezano na uporabo krompirja.

Moderna industrija izdeluje danes iz krompirja tekoče gonilne snovi za motorje, žganje in pijačo, gorilni spirit, konzervirano suho krmo, škrob, krompirjevo moko, dekstrin, sirup, beli in rumeni škrobni sladkor, barve za pivo, rum in kis. Krompirjevo moko in škrob uporab-

ljajo danes tudi že v druge svrhe. V papirni industriji jim služi za likanje in popanje papirja. Pisemske znamke gumirajo s čistim dekstrinom. Prav posebno dober dekstrin je dodan črnilu za nalivna peresa. Gre za to, da se tako črnilo bolj hitro suši. Krompirjev škrob je našel pot tudi v izdelavo briketov, izdelavo modelov za železolivarne in v izdelavo same municije. V najnovejšem času je industrija začela izrabljati tudi krompirjevo travo. Iz iste izdelujejo tekstilije in papir.

V Reich-u se že sedaj vršijo priprave za gospodarjenje s krompirjem v bodoči zimi. Postavljeni so posebni pooblaščenici, ki bodo skrbeli za promptno tovarjenje in razpošiljanje ter za pravilno shranjevanje krompirja. Ti pooblaščenici so neke vrste pomočniki Kreisbauernführer-jev, ki bodo v poedinih okrožjih pomagali, da se ta problem zadovoljno reši.

Da se tudi tistim, ki nimajo odgovarjajočih klet za zimsko shranjevanje krompirja, omogoči, svoje zaloge brez škode prezimiti, so podvzeti koraki, da se za enkrat uredi iz primernih prostorov začasne krompirjeve shrambe. V načrtu je pa seveda gradnja velikih skladišč, ki bodo postavljena širom Nemčije. Vsako tako skladišče bo imelo prostora za 1000 ton jedilnega krompirja, razpolagalo bo seveda tudi s prevoznimi sredstvi, stalo bo pa v neposredni bližini železniških postaj.

GOSPODARSKE VESTI

× Cene goveji živini za čas od 27. junija do 24. julija 1942 je določil pooblaščenec za prehrano in kmetijstvo pri Šetu civilne uprave na Spodnjem Štajerskem.

× Krompirjev hrošč je velika nevarnost za krompirjeve nasade. Krompirjev hrošč ali keber je nekakšen priseljenec iz Amerike, kakor je tudi krompirjeva prvotna domovina bila Amerika. Nevaren je radi množitve, ki je pri tem hrošču neverjetno visoka. Pri eni generaciji, ki traja samo 8 do 9 tednov, zapusti en sam par v tretji generaciji že 80 milijonov naslednikov. Kjer se ti hrošči na podlagi ugodnih predpogojev razmnožijo, tam navadno ni več krompirjevega pridelka. Krompirjev hrošč je po svoji zunanosti precej podoben polonici ali božji kravici, razlikujejo ga samo črne proge na rdečastih perutih. Hrošč kakor tudi njegova ličinka žareta krompirjevo travo, kar bneemogoča tvorbo gomolja, ker izgubi ličba za ta način vse možnosti za zblizanje, stik in vzravnaje. Na mestu je, da se krompirjeve njive večkrat pregleda. Pojav krompirjevih hroščev se pa mora takoj javiti Ortsbauernführer-ju ter krajevnim policijski oblasti, ki bo neodložljivo takoj odredila, kar bo potrebno.

× Turčija kupuje poljedelske stroje. Turška vlada je sklenila kupiti za 1,25 milijonov turških funtov kmetijskih strojev, ki jih bo nato stavila kmetom na razpolago.

× Madžarska za dvig svojega kmetijstva. V madžarskem parlamentu so ravno razpravljali o milijardnem kreditu za pospeševanje kmetijstva, ki se bo po posebnem načrtu v desetih letih moralo v vsakem pogledu dvigniti ali izboljšati. Milijarda pengov bo stala na razpolago. V prvi vrsti stoji živinoreja. Vsa doslej še

neobdelana zemlja se bo kultivirala. Otvorilo se bo kmetijske šole in nabavilo kmetijske stroje. Izboljšana živinoreja mora po vojni madžarskemu kmetijstvu nuditi zdravo podlago, ki bo omogočala dobro gospodarjenje. Gradilo se bo skladišča za krmo. Zemlja se bo moderno obdelovalo ter skrbelo za dovoljno količino umetnih gnojil. Vse kmetijske korporacije se bo združilo. Zakonski osnutek predstavlja okvir, ki bo po zakonjenju omogočil določitev vseh tozadevnih in za izvedbo potrebnih podrobnosti.

× Iz košenilice ali žoltovine bodo izdelovali tekstilna vlakna. V Španiji je država uredila državno poskusno tovarno za izdelovanje tekstilnih vlaken iz žoltovine, ki je kakor znano bodičasta rastlina. Poskusi, ki so jih doslej delala privatna podjetja so dokazali, da so vlakna iz žoltovine veliko bolj trpežna in odporna kakor iz bombaža in da so za izdelavo odevi prav posebno pripravna. V provinci Granada bodo letos na 6000 kvadratnih kilometrov gojili žoltovino.

× Kanadčani bodo uživali manj sladkorja. S 1. julijem je tudi Kanada racionalizirala uporabo sladkorja. Porcija, ki jo bo vsak potrošnik lahko kupil, znaša 250 gramov na teden in osebo.

Gojite v vedno večjem obsegu oljarice!

Mast je poleg kruha in krompirja najvažnejše prehranjevalno sredstvo. Potrebno jo je vojak na fronti, ustvarjajoči v zaledju in otrok, da si ohrani moč za bojevanje, oziroma delo in rast. Zato je potrebno in se tudi mora na vsak način podvojiti gojitev oljaric! Rastline, ki dajejo olje, dajo šestkrat toliko masti iz hektarja zemlje, kakor preko mleka ali svinje. Hektar ogrščice donaja 16 do 18

× V Romuniji je kuzuza pod državnim gospodarstvom. Po nekem romunskem zakonu ne smejo romunski kmetovalci svojo kuzuza prodajati zasebnim trgovinom, temveč samo državnim organizacijam. Kmetije, ki ne pridelujejo več kakor 2 hektarja kuzuze in isto rabijo za lastno gospodarstvo, pri tem niso prizadete.

× Švedska vlada je zaplenila letošnje žetev. Prav posebno strogo je v tem pogledu postopanje s pšenico, ržjo, ječmenom, ovsem, sladkorno in krmilno peso, grahom in fižolom.

× Tudi Danska bo pridobivala tobak. Preskrba Danske s tobakom prehaja v skrb lastne produkcije. Uredili so centralo, ki nadzoruje pridelovanje in kupuje pridelek. Določili so cene in predpise sortiranja za tobak lastnega pridelka. Uvoz inozemskega tobaka se bo otekočal. V Kopenhagen-u so preuredili neko tovarno gumija v tovarno za predelavo tobaka.

× Pridelovanje volne v pokrajinah ob reki Donau. Pridelovanje ovčje volne se je po zaslugah Reichsnährstand-a od leta 1938 dvignilo za celih 300%. Uspehi so predvsem doseženi z uvozom kvalitativno mnogo vrednih plemenskih ovnov, ki so izboljšali tamkajšnje ovčjereje.

× Mandžukuo je dežela surovin in žita. Govornik japonskega generalnega štaba polkovnik Fukuyama je v japonskem radiu izjavil, da ima Japonska v državi Mandžukuo za vojne potrebe dovolj premoga, železa in petroleja. Mandžukuo je pa hkrati tudi žitnica vzhodnega dela Azije.

× Iz šote bodo poskušali izdelovati mazivno olje. Finski državni svet je ministru oskrbe stavil na razpolago 0,35 milijonov finskih mark, da skuša urediti podjetje, ki bo delalo poskuse s pridobivanjem mazivnega olja iz šote.

× Moderniziranje madžarskih tovarnih svile. Madžarske predilnice svile v Raabu in Tolni bodo z montiranjem novih strojev za predilnico in tkalnice spopolnjene. Tudi tovarna svile v Ujvideku bo modernizirana.

× Specijalna podjetja za gobe. V Hannover-ju so ravnokar ustanovili družbo za uporabljanje gob. To je druga tvrdka te vrste v Nemčiji, ker so že pred leti v Spreewald-u z uradnim pospeševanjem ustanovili prvo tako podjetje. Tovarna v Spreewald-u konzervira gobe po do sedaj znanih načinih in s sušenjem, izdeluje pa tudi gobji prašek, gobjo moko, gobje začimbo in gobje omake in to vse iz jedilnih gob, ki so vžitne in pripravne za ljudsko hrano. To še pa ni vse. Brihtnost in iznajdljivost Nemcev je tudi tukaj našla, kar drugim narodom še najbrž dolgo ne bi padlo v glavo, da se lahko uporabi tudi takozvane nevtralne, nestrupene gobe, ki za ljudi niso užitne, in sicer za živalsko hrano. Izkušnje, ki so jih tozadevno napravili v Spreewald-u, so nekatere tovarne konzerv v področju gorovja Schwarzwald v deželi Bayern napotile, da so začele izdelovati gobji prah in gobje moko za človeško hrano in krmo.

dvojnih centov pridelka. En dvojni cent ogrščice vrže 40.— RM. Ogrščica nam da tudi oljne tropine za krmo in olje za gospodinjstvo. Za 25 kg ogrščice se dobi 1 kg jedilnega olja. Kmetije izpolnjuje dolžnost napram bojujoči se fronti ter podvojite gojitev oljaric, ker je to najnujnejša zahteva, ki jo stavlja vojna kmečkemu ljudstvu!

UMNI KMETOVALEC

Najpotrebnejša poletna dela...

... razen žetve, ajdove in ostale strniščne setve ter obdelovanje polja sploh — bi se moral paslov v celoti glasiti. Zakaj danes nameravamo reči eno ali dve o onih poletnih delih v kmetijskem gospodarstvu, ki jih sicer ne štejejo med takozvana »glavna dela« — (od teh so najvažnejša n. pr. pomladna setev, košnja, žetev, strniščna setev, spravljane priidelka jeseni in jesenska setev) —, ki pa vendar v veliki meri soodločajo o uspehu ali neuspehu našega kmetovanja, vse po tem, kako jih opravljamo.

Kar začnimo jih naštevati:

1. Napravljane stelje za živino.

To delo smo postavili na prvo mesto, kajti niso brez podlage besede, ki smo jih slišali od starega kmečkega očanca, da se »žetev po stelji meri«.

Vresnici igra stelja ali nastilj, s katero nastiljamo domačim živalim, v kmečkem gospodarstvu izredno važno vlogo, važnejšo, kot se je mnogi kmetovalci zavedajo. Stelja namreč vpija gnojnico in z njo one hranilne snovi, katere so vsem kmetijskim rastlinam za rast in pridelek živlensko potrebne. Razen tega daje sprhnela stelja našim tlom, ki so izredno siromašna na njej, sprstenino, imenovano tudi »humus« ali črna prst. Čimveč sprstene vsebujejo tla, čimbolj črna so, tembolj so rodovitna, kar ve vsak kmet prav dobro iz lastnega opazovanja in izkušnje.

Ne more nam biti torej vseeno, kako in s čim nastiljamo živini. Res je sicer, da si veliko prebirati navadno ne moremo: kjer je dosti slame, navadno manjka gozdov, kjer pa je gozdnega nastilja v izobilju, je navadno malo polja in zato tudi malo slame.

V par vrsticah opozorimo na najvažnejše posebnosti in na vrednost posameznih vrst stelje, ki prihaja pri nas v poštev:

Slama je stelja, ki vpija največ gnojnice, ki jo je torej sorazmerno najmanj treba. S slamo je treba varčno nastiljati in sicer dajemo živini svežo slamo za nastilj vedno k prednjim nogam. Ko kidamo gnoj, jemljemo iz hleva obenem z odpadki le ono slamo, ki je že docela prepojena z gnojnico, na ostalo pa nastelujemo nekoliko sveže slame in jo še pustimo pod živino. Napol suha slama je namreč slab gnoj, ki ima le malo hranilnih snovi v sebi, ter le počasi in nepravilno dozo-

revi. Da slama hitreje vpija gnojnico in da je kidanje gnoja lažje, moramo slamo zrezati, preden nastiljamo z njo, na kvečjemu 20 cm dolžine. Slama je najboljši gnoj za rahle, lahke zemlje, na težkih glinastih pa ne posebno primerna. Za težke zemlje daje mnogo boljši gnoj takozvani

listnati nastilj, to je listje gozdnega drevja in grmovja, ki ga bodisi pri tleh posekamo, bodisi oklestimo in nato z drobnim vojičevjem vred nakratko sesekamo ali »zdrobimo«. Ta način pridobivanja stelje je sicer mogoč le, kjer je dosti gozda v bližini, in v današnjih razmerah, — ko so delovne moči drage ter ni več pri vsaki kmečki hiši najti kakega dedeka ali strička, ki bil bil »vsaj za steljo drobiti«, — tudi zelo drag. Vendar nam daje zelen listnati nastilj najboljši gnoj za težke ilovnate in glinaste zemlje, ki zemljo ne samo gnoji, marveč jo tudi rahlja in ji privaja zraka. Zato si moramo poleti brezpogojno utrgati toliko časa, da nasekamo in nadrobimo zadostno množino stelje, ako je ta način pridobivanja stelje v dotičnem okolišu običajen. Omenjamo le, da je najbolje, ako združimo pridobivanje stelje s trebljenjem ali čiš-

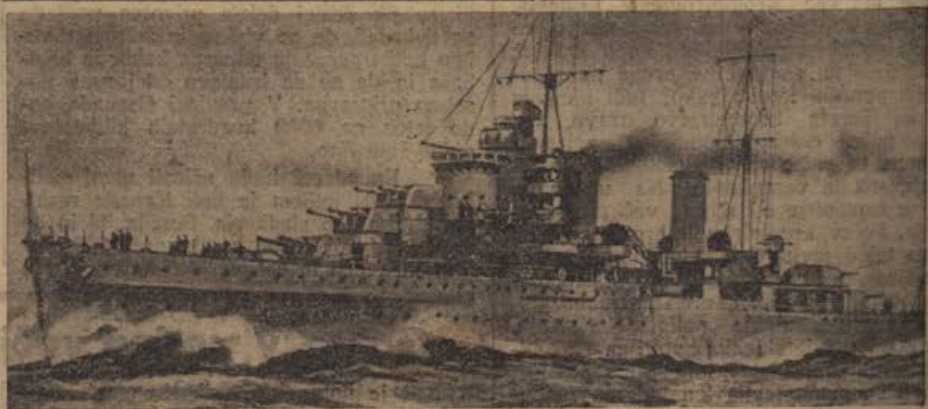
čenjem gozdov, posebno mladih gozdnih nasadov. Tako imamo od dela dvojno korist: dušičnega grmovja osvobojen nasad bo kar vidno rasel, obenem pa bomo imeli dovolj prvovrstne stelje. Gospodar, ki pusti, da se mu mlado gozdno drevje duši v grmovju in robidi, za stelje pa klesti bukve, hraste in gable, ki so mu najbolj pri roki, je sam največji škodljivec svojega gospodarstva. Pripomnimo še to, da je treba spravljati zeleno gozdno steljo suho v steljnik, ker se sicer »vžge«, postane črna, zgubi mnogo svoje vrednosti in še kadi se iz nje, ko nastiljamo. Če nam je torej nasekano steljo zmočil dež, pustimo, da se spet osuši in jo šele potlej zdrobimo! Drevje za steljo obsekavati je škoda, ker je les takih okleščeniakov sposoben le za klade, in ker je vendar v vsakem gozdu grmovja navadno več kot dovolj. Kvečjemu gabrovo drevje lahko klestimo za steljo.

Iglasti nastilj, to so namreč veje in vršički smrekovega, jelovega, borovega in mecesnovega drevja, daje slabši gnoj ter vpliva v nekem oziru celo škodljivo na kakovost tal, ker jih v njem se nahajajoča smola nekako skupaj lepi. Ker pa pridobivamo iglasto steljo navadno ob priložnostih, ko podiramo iglasto drevje, jo bomo seveda vključili temu zvozili domov in vporabili, po možnosti pomešamo z listnato steljo ali pa s slamo. Vsekako pa je treba iglasto steljo kmalu uporabiti, ker sicer obleti.

Isti nedostatek, kot iglasta stelja ima tudi žaganje, ki ga posebno kmetje v bližini žag radi vporabljajo za nastilj, ker ga je malo treba in ker je živino in hlev ob tem nastilju lahko držati snažno. Vse res — toda ob taki stelji dobi zemlja le malo gnoja in še ta je skoraj brez sprstene, humusa. Po možnosti torej ne nastiljamo samo z žaganjem, marveč ga le primešavamo listnati ali iglasti gozdnj stelji.

Suho gozdno listje je v največjem delu naše dežele pozimi edini nastilj. Po svoji vrednosti še daleč ne dosega zelenega drobljenega listnatega nastilja. Mnogo bolje stori torej, kdor more poleti nadrobiti toliko stelje, da jo lahko tudi pozimi primešava k suhemu listju. Ali pa mešamo listje z pozimi sekano iglasto steljo.

Košena stelja, ponajveč praprot in gozdne trave, je sicer prav dobra stelja, toda kmet, ki steljo kosi, je vsekakor pomilovanja vreden: bodisi ker ima tako

Weltbild.

Der britische Kreuzer »Hermione« versenkt.

Wie der amtliche Bericht der britischen Admiralität bekanntgab, wurde der britische Kreuzer »Hermione« der »Dido«-Klasse im Mittelmeer bei Geleitzugsoperationen versenkt. »Hermione« war einer der modernsten Leichten Kreuzer mit einer Wasserverdrängung von 5450 Tonnen. Er war erst im Mai 1939 vom Stapel gelassen und 1940 in Dienst gestellt worden. Unser Bild zeigt einen Kreuzer der »Dido«-Klasse.

tlabo zemljo, da nič drugega ne zraste na njej, kot prapro, — ali pa vsled svoje gospodarske zanikrnosti, ker ne spremeni steljnikov bodisi v gozd, bodisi v travnik.

Tudi šota in mah je dobra stelja, vendar pri nas le malokje v rabi, ker jo je treba kupovati in od daleč uvažati.

Vsekakor velja glede stelje:

Gospodar, ki pušča, da poleti njegova živina v gnoju leži in da gnoj od nje visi, ker nima časa, da bi stelje dobil, dokazuje s tem svojo gospodarsko nevednost ali pa zanikrnost. Pridobivanje stelje je kmetu kmetovalcu poleti najvažnejše delo!

1. Sečnja drv.

Pameten gospodar poseka drevje za trva poleti. Od tega ima vsestransko korist: Predvsem se les do zime osuši in so taka drva veliko bolj izdatna, ker vsebujejo pač manj vode. Nadalje lahko izrabimo listje za drva posekanega drevja, obenem z drobnim vejičevjem za nastilj. In končno je tudi res, da se poleti, ko so dnevi dolgi, bolj splača hoditi v gozd, posebno, če je bolj oddaljen od doma, kakor pa pozimi, ko je mogoče radi kratkega dneva le malo storiti v enem dnevu.

2. Poletno gnojenje z gnojnico.

Vsa čast našim kmetovalcem — zares so napredku vsaj dostopni, če ga že želijo niso! Tako se je dal že marsikateri od njih pregovoriti kmetijskim strokovnjakom ter je napravil, navadno s pomočjo javne podpore, moderno gnojišče, kjer se gnojnica ne steka neposredno iz hleva na dvorišče in odtod po kolovozih, marveč se prestreza v gnojnično jamo. Do tu gre navadno z naprednim gospodarstvom vse v redu. Toda gnojnična jama je končno vendarle enkrat tudi zvrženo polna — in potem teče pač gnojnica zgoraj iz nje, enako kot pri sosedu, ki nima gnojnične jame in modernega gnojišča...

Naši kmetovalci namreč navadno ne vedo kaj z gnojnico početi. Kvečjemu jo spomlad razvozijo po travnikih ter potem poleti zabavljajo, da raste tam samo ščavje... Seveda ne pomislijo, da je gnojnica samo enostransko gnojilo ter da bi morali gnojiti obenem tudi s Thomasovo žlindro in kalijevo soljo — potem le bi tudi gnojnica pokazala svojo pravo vrednost.

Da je pa mogoče gnojnico z uspehom tudi poleti uporabljati — o tem se večini lastnikov gnojničnih jam niti ne sanja. Pa je vendar gnojnica poleti izborna gnojilo predvsem pri krmski pesi, pri repi itd. Razvažamo jo seveda samo pred dežjem, ali pa razredčimo z vodo ob hladnem oblačnem vremenu. V gnojnici raztopimo tudi nekaj kalijeve soli, kar njen učinek pri pesi in repi neprimerno poveča.

4. Skrb za zdravje živine poleti.

Vsak človek ve iz izkušnje, kako neprijetno je, ako mora tičati poleti dalj časa v zaprti sobi. Enako trpi tudi živina, ako jo držimo poleti samo v hlevih, in še morda celo pri vedno zaprtih oknih in vratih. Ni čuda, da v takih razmerah živina poleti rada oboleva, posebno še svinje za rdečico.

Torej kako ravnati poleti z domačo živino?

Predvsem ji moramo preskrbeti možnost, da se bo mogla vsak dan sprehoditi in naužiti svežega zraka na prostem. O takozvanem »tekalšču«, to je ograjenem prostoru v neposredni bližini hlevov, se marsikateremu naših gospodarjev še niti ne sanja in vendar bi bilo tako nujno potrebno tudi njegovim živinam! Nemški kmetje n. pr. držijo posebno svinje poleti večinoma samo na prostem; tam jih je mogoče tudi krmiti. Pa tudi goveja živina mora imeti senčen prostor izven hleva na razpolago, kjer se lahko skriva pred poletno vročino.

V hlevih samih pa poleti nadomestimo okna z žičnatimi mrežami in vrata z lesami. Vendar ne sme biti močnega prepriha skozi hlev; pri hlevih delavne živine pa morajo ostati tudi poleti okna in vrata na svojem mestu in jih samo odprta pustimo. Če pa pridejo konji ali voli potni z dela, moramo vrata zapreti in sploh paziti, da živali ne stojijo na prepihu.

Svinjam, pa tudi konjem poleti dobro de, ako se morejo od časa do časa v vodi skopati. Konje je seveda mogoče kopati samo v potoku ali reki, medtem, ko lahko napravimo svinjam zraven svinjaka majhen plitev betoniran bazen, kjer se lahko kopajo.

Za mlado živino, tako za teleta, kakor tudi za žrebeta in puške pa je poleti paša neobhodno potrebna, ako hočemo, da se bodo lepo razvijali in se utrdili. Zato ogradimo takoj kos travnika v bli-

PBZ (Sch)

Getreidefelder in Mailands Straßen.

In Italien ist man jetzt wie bei uns in Deutschland dazu übergegangen, jedes kleinste Stück Land, das bisher brach lag, für die Ernährung der Bevölkerung nutzbar zu machen. So werden in vielen Städten Parkanlagen und größere Freiflächen mit Getreide und Gemüse bebaut. Daß durch diese Anpflanzungen das Stadtbild nicht gestört wird, sondern sogar noch eine originelle Note erhält, beweist unsere Aufnahme, die Mailands Anlagen im Schmuck voller Ähren zeigt.

žini hleva kot »pašnik za mlado živino«, ako tega še nimamo!

Največ časa in priložnosti je poleti tudi za razna popravila gospodarskih poslopij; enako je potrebno že poleti izvršiti priprave za jesensko spravljjanje pridelkov, tako n. pr. sadja, krompirja itd. Vendar je posamezna tehl del ne mogoče odpraviti s par vrsticami in se jih bomo zato po vrsti lotili v prihodnjih sestavkih.

* Kmetijsko razstavo v Cilli-ju je obiskalo 15.000 ljudi. Razstava je podala najboljšo sliko o obnovitvenem delu, ki je bilo v okrožju Cilli po osvoboditvi Spodnje Štajerske izvršeno. V celoti se je za dvig in izboljšanje kmetijstva v okrožju Cilli izdalo 3,5 milijone RM. Od tega odpade samo na stroje za vaške skupnosti 664.000 RM. Denarna sredstva za vse to so omogočile blagajne Raiffeisen, ki so jih v okrožju ustanovili 25.

* Vosek za parket so našli v ribniku. V osrednji Nemčiji so po naključju v nekem industrijskem kraju odkrili ribnik, v katerem se nahaja pol metra debela plast voska za parkete. Neka tovarna stearina, ki ne obratuje, je v dotični ribnik svoječasno odvajala svoje tovarniške iztoke in iz tega se je scasoma napravila plast voska. Ker gre za velike količine popolnoma dobrega blaga, je lastnik zaprosil oblasti, da mu zastražijo v ribniku odkrito vrednost, dokler jo ne spravi v promet in denar.

PK-Kriegsbericht Zwilling (Sch)

Gestürmte britische Feldbefestigungen.

So sehen die Kampfstände bei dem Wüstenfort »Bir Hacheim« aus, von denen im Verlaufe der siegreichen Operationen zahlreiche von deutschen und italienischen Truppen gestürmt wurden.

MALE VESTI

* **Pokopališča padlih junakov dobimo na vseh frontah.** Na spominski dan junakov leta 1941 je sam Führer odredil, da se začne s pripravi za ureditev dostojnih pokopališč padlim junakom. Z izvedbo je pobilastil šefa vrhovnega poveljstva oborožene sile ter znanega arhitekta v Berlinu, profesorja dr. W. Kreis-a, ki je hkrati imenovan za generalnega stavbenega svetnika za umetniško ureditev nemških vojaških pokopališč. Kakor se čuje, so načrti in priprave na vseh dose-
danjih bojiščih v delu. Po naročilu Führer-ja dobijo vsi grobovi enoten križ, ki bo podoben železnemu križcu. Začasno bodo križe izdelali iz lesa, kar se bo po pozneje zamenjalo za železne. Križi so za častnike in moštvo enaki. Pokopališča pridejo pod skupno in enotno varstvo in nego, pustilo se pa bo, ne da bi pri tem trpela enotnost grobov, tudi svojcem pokojnih na sredini groba nekoliko prostora za morebitno gojitve cvetlic.

* **Führer je povišal generala konjenice, Lindemann-a, poveljnika neke armade, Generaloberst-om.** Generaloberst Lindemann si je pridobil posebne zasluge za zmagovit konec bitke ob Volhovu. Prepričal je namreč prodor sovražnih sil proti Leningradu in osvojitve imenovanega mesta iz nemškega jeklenega objema.

* **Duce je stopil v šestdeseto leto starosti.** Italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini je dne 29. junija stopil v 60. leto. Pred dvajsetimi leti, ko je korakal v Rim ter prevzel oblast, je cel svet ugovoril, da je šlo za najmlajšega predsednika vlade na svetu. Ta velemož je ostal na duhu in telesu, še bolj pa po storitvah in zmoglostih, mlad, čil in zdrav, kar s svojim delovanjem vsak dan znova dokazuje.

* **Nemški Rdeči Križ v Pettau-u je nedavno dobil svojo zastavo.** Izročitev se je izvršila ob navzočnosti zastopnikov stranke in države na slavnosten način. Rdeči Križ okrožja Pettau je lahko ponosen, da je bil kot prvi po osvoboditvi Spodnje Štajerske deležen te visoke časti.

* **Uporabljanje grba mesta Marburg an der Drau na privatnih tverdkah.** Oberbürgermeister der Stadt Marburg (Drau) razglasa na podlagi večkratnih povpraševanj, da je držanje grba mesta Marburg an der Drau na trgovskih pismih itd. dovoljeno samo uradom mestne uprave ter mestnim podjetjem. Privatne tverdke, društva ter druge za trgovanje opravljene družbe pa morajo za to imeti dovoljenje. Prošnje za taka dovoljenja je predlagati na naslov Oberbürgermeister der Stadt Marburg an der Drau, Hauptamt.

* **Važno za zavarovanja pri bivši jugoslovanski zavarovalnici »Phoenix«.** Po šefu civilne uprave postavljen zaupnik Adalbert Prinz, Betriebsführer, Wien, I., Freyung Nr. 8, objavlja v dnevniku »Marburger Zeitung« zadnji poziv za prijavo zavarovanj jugoslovanske Phoenix zavarovalnice, katere lastniki so se dne 1. oziroma 26. aprila 1941 nahajali na Spodnjem Štajerskem.

* **Štajerska zdravilna zelišča za celo Evropo.** V Graz-u imajo veletrgovino zdravilnih rastlin, ki ima lastne predelovalnice ter središnice z raznimi zalogami čaja, zdravilnih zelišč, cvetja itd. Istotam oddajajo učenci štajerskih šol svoja vsako leto nabrana zdravilna zelišča, od koder jih pozneje oddajajo drogerijam, lekarnam, bolnicam itd. ter v zadnjem času tudi oboroženi sili. V Graz-u se seveda ne zbira in ne predeluje in suši samo na

Štajerskem rastoča zelišča, temveč iz cele Evrope. Španija, Švedska, Belgija, Bolgarija in še razne druge dežele so s svojimi naravnimi travami, koreninami in zelenjavami zastopane. Seveda gredo potem kot droge zopet v svet. Nad 500 vrst drog se izdeluje v normalnih časih, kar se je radi vojne in blokade sedaj nekoliko skrčilo.

* **Šolarji poročajo na fronto, kako in kaj se godi doma.** Ljudska šola v Oberthingu-u poroča na svojevrsten način svojcem na fronto o novostih, ki se dogajajo doma. Pod nadzorstvom učiteljev izdelujejo učenci in učenke male ilustrirane časopise s pestrimi slikami, v katerih popišejo in orišejo vse domače dogodke. Na bojiščih se nahajajoči vojak z velikim veseljem pričakuje vsakokrat sprejem teh otroških ilustracij, ki jim v sliki in besedi povejo, kaj se je v domačem kraju zgodilo.

* **Avtomobilska cesta Trst—Koštanca.** V Italiji baje ravnokar študirajo načrt o gradnji avtomobilske ceste, ki bi vezala Jadransko morje s Črnim morjem. Gre za projekt ceste Trst—Koštanca, ki bi naj tekla preko Fiume, Zagreba in Beograda. V Beogradu bi se križala z nemško avtocesto Ostende—Wien—Budimpešta—Sofija—Carigrad. Cesta Trieste—Koštanca bi s pomočjo križnih cest imela dobre zveze z Albanijo in Hrvaško, torej z južnim delom Jadranskega morja ter s Italijo iz izvedbe tega načrta obljubuje dobre gospodarske stike z Balkanom.

* **210.000 RM je pri letošnji prvi cestni zbirki darovala Spodnja Štajerska v zbirko Nemškega Rdečega Križa.** Okrožja so pri tem prispevala kakor sledi: Cilli 60.000 RM, Luttenberg 9500 RM, Marburg-Land 32.500 RM, Marburg-Stadt 50.000 RM, Pettau 30.000 RM, Rann 22.000 RM in Trifail 6.000 RM.

* **Ameriški listi o zasedbi Aleutskih otokov po Japoncih.** »New York World Telegram« je nedavno zapisal sledeče: Več tednov je že, odkar so Japonci zasedli Attu in Kyska na Aleutih. Gre za križišče cest med Japonsko, Sovjetijo in Zedinjenimi državami. S to zasedbo je sovražnik iz Tokia prišel 2000 milj bliže na Seattle in sicer tako blizu, da s podmornicami lahko obstreljuje otok Vancouver in obrežje Oregon-a. Ameriško ljudstvo ne želi poznati celotne vojaške taktike, ima pa brezdvomno pravico razmišljati o japonski zasedbi Aleutov. Sovražnik ima eno nogo v naših stranskih vratih, kar ne smemo niti en trenutek pozabiti.

* **Beneš je samega sebe vdaril po glavi.** Češki dnevnik »Lidove Listy« razpravlja o Beneševih načrtih, ki so povezani z uhlotapljenjem hudodelcev v protektorat, kakor je bilo v primeru umora Reinhard Heydrich-a ugotovljeno ter izvaja med drugim: »Londonski načrti so se izjalovili. Strel, ki ga je sprožil gospod Beneš, je udaril nazaj ter zadel njega samega. Široke plasti češkega ljudstva odklanjajo take iz inozemstva prinesene »metode. Ljudski glas se vedno bolj oddaljuje od Beneša. Češko ljudstvo, izkušeno v letu 1938, nima več volje, hoditi v ogenj po kovanje za zapadno demokracijo«.

* **Parole za jesensko obdelovanje zemlje.** V Berlinu so imeli merodajni vodilni krogi za prehrano in kmetijstvo, sejo, na kateri so razpravljali o jesenskem obdelovanju zemlje. Geslo, ki je pri tem merodajno in odločilno, glasi, da se mora podvojiti gojitve oljarske in krušnega žita napram obsegu pridelkov v zadnjih predvojnih letih.

* **Ureditev hrvatskih morskih pristanišč.** Hrvatska vlada je sklenila urediti in izgraditi luke Senj, Novi in Sveti Juraj, ki ležijo na Hrvatskem Primorju. V načrtu je ureditev pomoljev in dovoznih cest. Imenovane luke sicer nimajo komunikacijskih zvez z zaledjem in so radi tega bolj lokalnega pomena, imajo pa kljub temu precej tovarnega prometa, ki se bo bolj hitro razvijal, posebno transporti, ki so tranzitnega značaja. Denarna plat nameravanih del je osigurana.

* **Skrb za delavce v Nemčiji je vedno večja.** Tako so na primer tvornice Heinkel za svoje delavce, ki jih imajo v skupni tovarniški prehrani preskrbele, da dobijo posade razen opoldne tudi zvečer po končanem delu toplo večerjo. S tem je v prvi vrsti pomagano samskim delavcem obojega spola, ki imajo danes radi racionaliziranja živil s prehrano največ brige.

* **Število morskih ladij Zedinjenih držav Severne Amerike** je pred izbruhom sedanje vojne znašalo 2733 enot, ki so izpodrivale skupno 9,34 milij. bruto-registerskih ton. Razen tega so Zedinjene države razpolagale še s 537 ladjami, ki so bile mišljene samo za promet ob morskem obrežju. Kolikor teh trgovskih ladij že danes po zaslugi nemških podmornic počiva na dnu morja, o tem ameriško-angleška statistika ne govori.

* **Skrb za počitek za svojce vojnih žrtve.** Naša oborožena sila se v prvi vrsti briga in skrbi za preostale svojce v vojni padlih junakov. Izkustva učijo, da potrebujejo družine, ki so izgubile enega svojih na bojišču, vedno nekaj časa, da se zpoet pomirijo in znajdejo. Radi tega je notranji minister v sporazumu z vrhovnim poveljstvom oborožene sile odredil, da se poveča skrb preostalim, posebno staršem na bojišču padlih vojakov. V prvi vrsti se bo prizadete oddajalo v domove za počitek ter podpore in dodatke za potovanja na dopuste. Počitki in dopusti po okrevanju bo bodo dovoljevali na javne stroške do celih treh tednov.

* **Slovaška bo elektrificirala svoje železnice.** Prva prog, ki jo bodo preuredili na električni pogon bo železnica Sillein—Zipser Neudorf. Prvi del upajo v treh letih preurediti.

* **Samo dve vrsti jedil smejo pripravljati gostilne v Atenih.** Tako glasi odredba, ki so jo izdale grške oblasti, ki se na vse načine trudijo premostiti težave v prehrani ljudstva.

* **Budimpešta bodo povečali.** Na Madžarskem imajo v načrtu priključitev 23 občin okolice Budimpešte, v sestavi del občine glavnega mesta, Budimpešta. Na ta način se bo prostornina velike Budimpešte povečala na skupno 59.379 hektarjev, število prebivalstva bo pa naraslo na 1.730.000.

* **Steklo pozna človeštvo že 6000 let.** Njegova izdelava se je pa še-le v zadnjih desetletjih toliko spopolnila, da ga lahko uporabljamo celo za zidanje zidov. Iz steklenega kamena postavljamo zidovje je danes v marsikaterem pogledu trpežnejše in boljše kakor opeka in beton.

* **Znižanje količine kruha na Madžarskem.** Na Madžarskem so dosedanje porcije kruha od 200 gramov dnevno začasno znižali na 150 gramov. Avgusta, to je po žetvi se bo pa količina zopet zvišala.

* **Zasilna delovna služba na Hrvatskem.** Hrvatski notranji minister je objavil izvršine odredbe glede izvedbe zasilne delovne službe v korist javnih del. K tej obvezni delovni službi lahko vpokličejo vse moške državljane od 18. do 60. leta, v kolikor niso v državni ali pa v kak drugi obče koristni službi.

* Najmanjšo ptico so odkrili v državi Peru v Ameriki. Gre za ptčico, ki predstavlja v pravem smislu besede malo sliko ptice, tako, da je doslej znan najmanjši ptič kolibri, še pravcati velikan proti nje-mu. Ptčič rumeno rdečega perja meri komaj 23 milimetrov ter leti po načinu žuželk. Njegov polet je nereden, skoraj tavajoč. Hrani se kakor čebele izključno od medu raznih cvetlic. Učenjaki mu za enkrat še niso določili imena.

* Klic po gumiju v Angliji je vedno močnejši. Angleški oskrbovalni minister je v angleških listih v veliki obliki izdal pairo, ki glasi: »Vojne sile nujno potrebujejo gumij. 90% svetovnih zalog gumija je v rokah sovražnika. Vsak komadič starega gumija se mora uporabiti za vojne svrhe.«

* Stroški italijanskega vojskovanja. Izdatki italijanskega vojnega ministrstva v novem finančnem letu znašajo 15.424.527.000 italijanskih lir.

* Branilec Sevastopola je bil ustreljen. Na povelje Stalinske tajne policije je bil baje branilec Sevastopola, sovjetski general Grilov, že pred padcem trdnjave ustreljen. Tako poroča poročevalnica Stefani v nekem posebnem poročilu.

* Taborišče ciganov na Hrvaškem. Hrvatska vlada je sklenila, da bo za potujoče cigane uredila posebna delovna taborišča. To bo cigane prisililo k delu, dežela se bo pa rešila nadloge, ki ji je doslej delala mnogo preglavic.

* Čuvajte se pri najdbi morebitnih balonov. V zadnjem času se sovražniki za širjenje letakov poslužujejo svobodno letelich krogom podobnih balonov, ki merijo dva do tri metre v premeru. Ti baloni so napolnjeni z vodikom ter zgorejo z udarnim plamenom od več metrov. Prebivalstvo se opozarja, da se ne dotika teh balonov, ker je radi požara, ki je z istim zvezan, nevarno. Če kdo opazi takšen balon, je dolžan to nemudoma javiti najbližji policijski straži, ki odredi kako in kaj. V kolikor bi se taki baloni našli z žico ali vrvo, jih je z isto takoj privezati h kakemu drevesu, plotu ali vozilu. Pri tem pa se seveda ne sme nikdo balona dotakniti. Vsako približevanje takemu balonu je do dohoda policije prepovedano.

* Jubilej 40 letnega neprestanega dela v tovarni opeke Steinklauber v Pragerhof-u je nedavno obhajal Johann Widonja. Pri tej priložnosti so mu izročili častno diploma in darilo.

* Babica, ki je pomagala pri 2335 poro-dih. V Gamlitz-u pri Ehrenhausen-u živi 61 letna babica z imenom Skerbinz, ki je kot babica pomagala že v 2335 primerih, kar je gotovo tudi rekord.

* Nepotreben položaj. Bivši višji komisar na Filipinih je prosil predsednika Roosevelta, da ga razreši funkcije, ker bi rad državi bolj aktivno služil in opravljal nujnejše posle. Roosevelt ga je seveda službe razrešil, da mu ne bo dolg čas.

* Na avstralskih šolah že pojejo ameriško narodno himno. Na dan proslave ameriške neodvisnosti so po avstralskih šolah prepevali ameriško himno. Celo so-proga znanega generala Mac Arthur-ja, ki je zaslovel po svojem srečno uspelem begu pred Japonci, je bila pri neki taki proslavi, kjer je v avstralski šoli odmevala melodija severoameriške himne. Tudi to kaže, kako se Roosevelt pripravlja, da po zlomu angleškega imperija prevzame gotove dele kot dedščino.

* Letalska nesreča v Virginiji. Pri Welshu v severoameriški državi Virginiji je trčilo neko vojaško letalo v megli ob gorsko steno. 18 ameriških vojakov je bilo pri tem ubitih.

* Etna bruhla lavo. Preteklo sredo je pričel delovati znani ognjenik Etna, in sicer zelo »živahno«. V višini 2400 m se je odprla lava na petih mestih. Doslej je stekla goreča lava v dolžini dveh kilometrov.

* Potres v Alžiriju. V Alžirju so začutili preteklo sredo potres, in sicer v obliki dveh sunkov, ki sta napravila precej gmotne škode.

* »Debela Berta« pred Sevastopolom »posekana«. Stockholmski list »Nia Dag-light Allehanda« piše z velikim respektom o najtežji nemški artiljeriji pred Sevastopolom. Nemci so »debela Berta«, znano izza časa svetovne vojne, povečali tako silno, da novih topov sploh ni mogoče primerjati s takratnimi velikani. Prodorna sila njihovih granat mora biti po mnenju lista veliko večja kot vse dosedanje pridobitve na tem polju.

* Ameriški tanki pri El Alameinu. V bor-bah pri El Alameinu v Egiptu so Nemci in Italijani sestrelili celo vrsto ameriških tankov.

* Najdaljši vod za nafto v Romuniji. Ko je sedanji šef države maršal Antonescu prevzel oblast, je razen drugih važnih ukrepov, mislil tudi na vir romunskega bogastva, to je na petrolejske vrelce. Radi vojne je bilo treba misliti predvsem na njih varnost pred sovražniki, spomnil se je tudi važnosti prevoznih sredstev, ki so za prevoz petroleja od izvirkov do odpremiš postaj potrebni. Odredil je gradnjo petrolejskega voda vse do reke Donau, da se za to ne bi rabilo vagonov, ki so drugod bolj potrebni. Z nemško pomočjo se je na ta način moderniziralo odpremo in nato-vorjenje petroleja na ladje, hkrati se je pa za vojne svrhe pridobilo vagonov.

* Slika iz Spodnje zbornice. Naknadno se je preko Švedske zvedlo, da je med zadnjih bivanjem angleškega ministrskega predsednika Churchilla v Ameriki, na seji angleškega parlamenta, vprašal laboristični poslanec Dugdale Attlee-ja kot govornika in zastopnika ministrskega predsednika, če je vlada voljna razpravljati o možnosti, da se pošlje prvega najboljšega ruskega generala v Kair-u. To vprašanje je stavil iz uvidevnosti, da so angleški generali za nič. Lord Winterton, ki je konzervativec, je pri tem napravil medklc: »Pošljite sovjetskega generala v Spodnjo zbornico kot ministrskega predsednika, to bi bilo še veliko boljše.« Debata dokazuje kako različne poglede imajo angleški politiki o Sovjetiji in kakšna je odvisnost angleškega javnega mnenja od Sovjetov. Dokazuje pa tudi, da so nekateri politiki prišli do uvidevnosti, da je angleško vojno vodstvo za nič.

* Gospodarska policija v Bolgariji. V Bolgariji so osnovali posebno gospodarsko policijo, ki bo nadzorovala izvedbo vojno-gospodarskih zakonov, zlasti pa verižništvu, ilegalno trgovino itd.

* Mladi Ford bi rad kupil nov avtomobil... Kako veliko je pomanjkanje novih avtomobilov v Zedinjenih državah, dokazuje ameriški tisk, ki poroča, da je sin znanega kralja avtomobilske industrije, Henr Ford, zaprosil pri vladni kontrolni komisiji za dovolilo nabave novega osebnega avtomobila, ki ga nujno potrebuje v svoji zaposlitvi v vojni industriji.

* Japonci prevzemajo industrijska in trgovska podjetja v pridobljenih pokra-jinah. Na Bataviji so japonski podjetniki ravnokar pri tem, da prevzamejo vse trdke, ki so do zasedbe bile last pripadnikov sovražnih dežel in so doslej stale pod vojaško kontrolo. Isto se dogaja tudi na ostalih otokih, ki so jih zasedli Japonci.

* Stvari, ki primanjkujejo — Avstraliji. Sidnejski dopisnik angleškega lista »Evening Standard« je nedavno prepotoval Avstralijo in piše, da so Angleži in Amerikanci v jugozapadnem Pacifiku sicer že močnejši, toda Avstralija potrebuje za svojo obrambo več vojakov, vojnega materijala in bombnikov. Največ pa primanjkuje Avstraliji bojnih letal, in sicer ne morda na stotine, nego na tisoče.

* Bojevati se proti sovjetom je slavno. Tako je izjavil madžarski ministrski pred-sednik Kallay pri slovesu madžarskih čet, ki so odhajale na vzhodno fronto. Med drugim je tudi izjavil, da je slavno in častno bojevati se na strani in v vrstah največjih in najboljših vojaških narodov.

* »Najboljša prijateljica gospe Churchill.« Londonska »Times« piše, da je nastalo med gospo Churchill in med soprogo londonskega sovjetskega veleposlanika Majskega veliko prijateljstvo. O priliki otvoritve neke sovjetske umetniške razstave v Londonu je namreč gospa Churchill izjavila, da je spoznala v osebi gospe Majski »eno izmed svojih najboljših prijateljic.« Gospa Majski ima po mnenju gospe Churchillove »okus ter kulturo razumevanje za arhitekturo, glasbo in literaturo vseh narodov.«

* Velike težave v Kanadi. Po poročilih njujorskega lista »Time« so se v zadnjem času silno poostrele notranje kanadske težave. V Quebecu in drugih mestih se je namreč prebivalstvo uprlo, da bi preprečilo aretacije vojaških beguncev itd. V nekem francosko-kanadskem mestu je množica naskakovala neko jetnišnico, v kateri je čakalo več vojaških dezerterjev na odpravo v neko drugo mesto. Vojaški komandant v Quebecu je sklenil celo vrsto najstrožjih ukrepov, dosegel pa je z mi-ni še večjo razdražnost pri vseh tistih, ki so siti angleškega gospostva.

* Volni cilji Romunije. O obletnici vstopa Romunije v vojno proti Sovjetiji je zastopnik ministrskega predsednika Mihai Antonescu sprejel zastopnike tiska ter izjavil: »Vojni cilji Romunije so znani. Mi dajemo s to vojno odgovor na neopravičilen napad na našo državo, na zasuzenje naše zemlje ter masčuenje naše umorjene brate. Mi peremo zopet čast, ki so jo dejanja iz leta 1940 oskrnili. Bojujemo se za našo narodno varnost, za naše stare tradicije, za našo vero, za lastninsko pravico kot podlago socialnega reda, za nacionalen red kot podlago kraljestva, za pravičnost in čast ter za to, da ne bosta Evropa nikdar več napadla komunizem in anarhija. Kaj bi bilo z Evropo, da ni Adolf Hitler ob 12. uri poklical k orožju proti skupnemu sovražniku? Romunska armada je takrat segla po orožju. Njene žrtve povejo vse nadaljno. Mislim, da teče ta kri za varnost naše zemlje in za Evropo bodočnosti.«

* Umor v Egiptu. Angleški ravnatelj egipčanske sladkorne industrije v Abu Kerkasu (Severni Egipt). Demulling, je bil nedavno umorjen. Njegov umor spravljajo v zvezo z velikim pomanjkanjem sladkorja, ki vlada že več tednov.

* »Pričakovati je novih nemških trijumfov.« Vojaški kritik lista »New York Times« izjavlja, da je pričakovati novega nemškega zmagovalstva proti sovjetom. Hitler — tako se glasi omenjeni komentar — se odreka senzacijskim zmagam, ker vodi sunke svojih čet na področja, ki mu donosajo solidni in nedvoumni dobiček. Nikakor se ne da tajiti, da je Nemčija pričela svojo veliko snomladansko ofenzivo in da prekaša vojaški zdaleka svoje sovražnike.

PK-Aufnahme: Kriegsberichter Wetterau (Wb.)

An Trümmern vorbei.

An den Trümmern eines durch Artilleriebeschuss völlig zerstörten Dorfes vorbei zieht der Nachschub an die Front um Sewastopol.

* Mesta na otoku Java dobijo japonske višje župane. Vojaške oblasti na Javi so sklenile, da se v vseh večjih mestih novo pridobljenega otoka Jave postavijo za višje župane Japonci, ki so japonski državljani.

* V protektoratu so ukinili izjemno stanje. S 3. julijem so oblasti v protektoratu ukinile izjemno stanje, ki je bilo proglašeno po umoru Heydricha. Izjemna sodišča so pa kljub temu pristojna za sojenje krivcev, ki so morebiti bili zapleteni v imenovani zločin.

* Neodvisnost in samostojnost Egipta zajamčena. Nemška vlada in vlada Italije sta dne 3. julija podali skupno izjavo, da bosta spoštovali in čuvali neodvisnost in samostojnost Egipta. Osovinske čete niso prestopile egiptovska tla kot sovražno ozemlje, temveč radi tega, da bi iz egiptovskega ozemlja pregnale Angleže in nadaljevale operacije, ki naj osvobodijo Bližnji Orient izpod angleškega gospodstva. Politika osovinskih sil sloni na geslu: »Egipt Egiptanom«.

* O obnovi Bosne, odkar je pod samostojno hrvatsko državo. Po težkih časih je v Bosni življenje zopet v normalnem tiru. Rane, ki so ji bile prizadete, celijo, kmetijstvo je začelo zopet s svojim normalnim delom. Za bistveno izboljšanje kmetijstva je bilo najprej potrebno rešiti vprašanje židov. Židje so v Bosni bili najhujši zajedalci muslimanov. Mnogo muslimanov, ki se je učilo kakega rokodelstva, se istega ni moglo držati, ker so jih židje vedno in povsod izpodrinili. Taki ponesrečeni rokodelci so se potem navadno vzdrževali z držanjem kake male kavarnice ali gostilne. Tako je na primer izjavil dopisniku lista »Neues Wiener Tagblatt« veliki župan v Travniku, da se je najmanj polovica dosedanjih kavarnarjev in gostilničarjev izučila kake koristne obrti, ki se je bodo sedaj morali poprijeti. Da bi se ljudstvo, ki ni ravno navdušeno za delo, prisililo k delavnosti, so izdali odredbo, ki prepoveduje vsako posedanje po kavarnah in gostilnah predpoldne do 12. in popoldne od 4. do 7. ure. V največjem delu Bosne je uspelo obdelati polja. Veliki župan v Travniku zatrjuje, da je v njegovem okrožju obdelane najmanj 30% več zemlje kakor druga leta. Podeželsko ljudstvo se v skupinah uspešno vzgaja za delo. Poseben odlok urejuje žganje sliv. Dosedanji način pridelanja slivovke je spremenjen v toliko, da

se za kuhanje žganja lahko uporablja odpadne slive, zdravo in lepo pa pride v odajališča za sušenje in izdelavo marmelade. Za vse to potrebne naprave so že na licu mesta.

* Plemenski boji v Zedinjenih državah Severne Amerike. Upri so se vojakji ameriških garnizij, ker so bili razporejeni skupno s črnici. Beli vojaki so se upirali ter niso hoteli pozdravljati črnih častnikov. Na drugi strani so tudi črnici zahtevali formiranje lastnih črnih polkov. Vojni minister Stimson je kljub ugovorom generalnega štaba ugodil tem zahtevam ter dovolil ureditev častniške šole za črnice, v katero se je javilo takoj 769 pripravnikov.

* Pri malčkih ni nikdar dovolj pazljivosti. V Thal-u pri Graz-u je enoletni Franz Stipschitz v neopaženem trenutku segel na mizo po lonec vrele kave, ki si jo je razlil po sebi. Zadobil je hude opekline na spodnjem delu telesa in na stegnu. Akoravno odveden v otroško bolnico, mu zdravniška veda kljub največje požrtvovalnosti ni mogla pomagati. Fantek je na posledicah zadobljenih opeklin umrl.

* Električna žarnica in njen izum. Kakor znano, je izumitelj in tehnik Edison izumil električno žarnico. Bilo je to pred kakimi 63 leti. Prve električne žarnice so v Nemčiji začeli izdelovati leta 1882. Svet strokovnjakov in učenjakov je pa veliko pozneje zvedel, da je že celih 25 let pred Edisonom neki v Ameriki živeči Nemec, z imenom Heinrich Goebel, iz Springe pri Hannoverju, lastnorčno izdelal prvo žarnico. Njegov izdelek je bil ročno delo in ker še takrat ni bilo dinamo-strojev, se je za pogon posluževal galvaničnih elementov.

* Zedinjene države Severne Amerike ne vedo kam s pšenico. Po najnovejših cenitvah znaša žetev Zedinjenih držav Sev. Amerike 650 milijonov bušljev. Skupaj s staro zalogo bo na ta način v državi več kakor 1400 milijonov bušljev pšenice na zalogi, to je količina, ki je nimajo kam spraviti. Pridelovalci so nezadovoljni, ker teh svojih pridelkov ne morejo prodati. Izvoz je radi vojne ustavljen, pšenica leži po skladiščih, kmetu pa primanjkuje denarja. Oblast pa tolažijo kmete rekoč: »Da je tozadevni položaj v ostalih ameriških žitnicah kakor v Kanadi in Argentini še slabši«.

* V Bolgariji je trgovinski minister odredil, da se do nadaljnjega ne peče nikakšen pšenični kruh.

TO IN ONO

o Delavci naj ne bo samo za delo, temveč tudi za stavljanje svojih zamisli in predlogov. Deutsche Arbeitsfront ali nemška delovna fronta je raznim tovarnam in veleobratom v Nemčiji dala spodbudo, da svojim delavcem nudijo priložnost za izražbo svojih misli in novih idej. To vzbudilo so večje že tudi z uspehom upotrebili. Tovarne Schorsch-Werke AG. so uredile celo posebno zbiralno hiško, kjer gredo vsi delavci mimo in jih stalno opominja, da naj mislijo in delajo. Prvotno so delavci oddali bolj malo predlogov za olajšanje in izboljšanje dela, ki so bili popolnoma njihove ideje. Sedaj pa sprejema pisarna, ki se nahaja v hiški za sprejemanje novih zamisli in idej od delavcev dnevno kake predloge, seveda same novosti, ki jih svet še ne pozna. To je dokaz, da imajo delavci zanimanje za delo in njega izpopolnitev, povrh pa prinašajo novosti vsestranski napredek. Jasno je tudi, da je vsaka novost, ki se lahko uporabi tudi izumitelju in inicijatorju v korist.

o 125 letnica odkar poznamo kolo. Dne 12. julija 1817 je baron von Drais poskusil svojo prvo vožnjo z letječim kolesom, ki ga je sam izumil. Peljal se je iz mesta Mannheim-a v mesto Schwetzingen pri Heidelberg-u. Progo, za katero je poštni voz potreboval polne štiri ure, je prevozil v eni uri. Vozilo je dobilo ime po svojem izumitelju in sicer Draisina. Draisina je imela dva kolesa postavljena enega za drugim v eni ravlini povezana z nekim stojalom med seboj. Na stojalu in sicer v prostem prostoru med kolesi se je nahajalo sedlo za kolesarja, ki je izmenoma moral iztegovati svoje noge na cesto ter vozilo poganjati. Bilo je to kolo, ki bi ga mirno bili lahko nazivali kolo za porivanje. Imelo je pa že drog za ravnanje in obračanje. Iz te Draisine se je pozneje razvilo današnje kolo. Draisine pa nazivajo danes štiri kolesna vozila na železnici, ki jih uporabljajo samo za prevoze železničarjev in tovorov v internem prometu.

VERSCHIEDENES

Prothesen Bandagen, Gummistrümpfe, Leibbinden, Einlagen nach Modell und sämtliche orthopädischen Befehle bei F. EGGER, Spezialwerkstätten für Prothesen und Bandagen, Marburg (Drau), Mellingerstraße 3. 762-1

Landwirte Achtung!

Große Auswahl aller Art Sensen, Sicheln bei Max Weiß, vorm. Justin Gustinčič, Altwarenhandlung, Marburg, Nagylstraße Nr. 14. Kaufe jedes Quantum Alteisen und Metalle. 926-1

Nähmaschine für gut erhaltenes Herren- oder Damen-fahrrad zu tauschen gesucht. — Marburg (Drau), Gerichtshofgasse 32/II., Tür 9. 1003-1

Ungebrauchter tiefer

Kinderwagen

gegen starkes und neues Damenfahrrad mit Dynamo zu tauschen gesucht, Gottfried Schramm, Drauweiler bei Marburg, Zwettendorfsstraße 6. 1023-1

Schneiderinnen

für Hemdenanfertigung werden augenommen. Wäschefabrik Hido, Lang & Lichtenböcker, Cilli, Unterkötting. 1030-6

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das fettgedruckte Wort 26 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel u. Heirat 13 Rpf., das fettgedruckte Wort 40 Rpf., für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf., bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf., Auskunftgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. — Anzeigenannahmenschluss: Donnerstag um 11 Uhr. — „Kleine Anzeigen“ werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1— RM

Klavierharmonika

mit 31 Tasten in 24 Bässen, gut erhalten, tausche gegen Aufzahlung mit größerer, bis 48 Bässe oder noch größerer. — Klutischitsch Franz, St. Barbara bei Marburg (Drau). 1015-1

ZU KAUFEN GESUCHT

Abfälle Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-

Briefmarken kaufe jederzeit alle Serien v. ehem. Jugoslawien, Wohltätigkeit ungebraucht und gebraucht, Freimarken nur gebraucht. Angebote an Korenjak, Briefm. Versand, Brückl (Kärnten), Postfach. 945-2

Kaufe Nähmaschine

Maria Mulei, Bad Raden. 1004-2

Handmilchwagen,

gut erhalten, zu kaufen gesucht. Anträge unter „Milchwagen“ an die Verw. 1014-2

Guterhaltener

Benzinmotor

ca 5 HP, für alle Arbeiten geeignet, wird gekauft. Anträge an Mersel Johann, Triest II., Gabersko 40. 1021-2

Kaufe

Pianino,

oder Stutzflügel, Anträge unter „Pianino“ an die Verwaltung. 1022-2

Benzinmotore und andere Landwirtschaftliche Maschinen, auch reparaturbedürftig, kauft Franz Schgetsch, Strassau, Untersteiermark. 1028-2

Kaufe guterhaltenen

Göpel.

Anträge an Anton Martinschek, Suhadol bei Steinbrück a/S. 1029-2

ZU VERKAUFEN

Motor für Benzin und Petroleum und Dreschmaschine mit Strohschüttler und Zirkularsäge um 1250 RM verkauft Skrbinschek, Unter Haidin, Pettau. 1011-3

Größere Partie brauchbarer

Fenster- und Türstöcke

abzugeben um 200 RM, Johann Löschnigg, Marburg (Drau), Bergg. 6. 1000-3

1 Paar

Zuchtochsen,

2 Jahre alt und eine trüchtige Kuh zu verkaufen. Johann Windisch, Rann 14 bei Pettau. 1018-3

OFFENE STELLEN

Wachmänner für die besetzten Gebiete im Westen gesucht. In Betracht kommen in erster Linie Rentner, Pensionisten und einsatzfähige Invalide, sowie auch Arbeitskräfte, welche nicht in einem festen Arbeitsverhältnis stehen. Bewerber, welche bereits in einem kriegswichtigen Arbeitsverhältnis stehen oder dafür in Frage kommen, scheiden aus. Unbescholtenheit ist Voraussetzung. Anfragen sind an die zuständigen Arbeitsämter zu richten. Nähere Auskünfte durch die Dienststelle in Graz, Alte Poststraße Nr. 107, Thiel Rudolf, Werbeleiter. 424-6

Lehrjunge mit Kost und Verpflegung im Hause gesucht. Ernst Gert, Lebzelter, Marburg (Drau). 975-6

Bäcker-Gehilfe

wird aufgenommen bei Karl Sommer in Tüfter bei Cilli. 987-6

Verlässliche, selbständige

Köchin

wird aufgenommen. Max Ussar, Marburg (Drau), Schillerstraße 17. 1009-6

Selbständige Köchin

welche auch andere Hausarbeiten versteht, wird sofort aufgenommen beim Dr. Lothar Mühleisen, Marburg (Drau), Tauriskerstraße 2/I. 1008-6

Verlässlicher Mann

(auch verheiratet) wird als Knecht zu 1 Pferd aufgenommen. Max Ussar, Marburg (Drau), Schillerstraße 17. 1010-6

Lehrling für Malergewerbe wird gesucht. Event. mit voller Verpflegung. Anzufragen Lampo, Marburg (Drau), Schillerstraße 8. 1005-6

Als Oberwinzer

wird ein gut versierter, verlässlicher Winzer mit 2 männl. und 2 weibl. Arbeitskräften, welcher neben Bearbeitung eines ca 1 Joch großen Weingartens und Verrichtung sonstiger Arbeiten mit eigenen Leuten, auch Aufsicht über einige Winzerien führen kann, unter günstigen Bedingungen zum Eintritt bis 10. Nov. d. J., aufgenommen. — Zuschriften mit Angabe des Alters, des Familienstandes und der bisherigen Tätigkeit als Winzer unter „Weingut“, postlagernd Egidi i. B., Steiermark. 1007-6

Wagnerlehrling wird bei voller Verpflegung aufgenommen. Marburg (Drau), Hindenburgstr. Nr. 15. 1002-6

Alleinstehende Frau mit Kind, tagsüber beschäftigt, sucht

Hausgehi fin.

Anträge unter „Kochkenntnisse“ an die Verwaltung. 1001-6

Guter Schneidergehilfe

wird aufgenommen. Slana Franz, Schneidermeister, Thomasberg bei Friedau. 1012-6

Ehrlicher Winzer

wird für Herbst in Weingarten (4 Joch) aufgenommen. Anträge unter „Mellingberg“ an die Verwaltung. 1013-6

Mädchen für alle Haus- und Feldarbeiten wird sofort aufgenommen. Anträge an Antonie Penitsch, Marburg (Drau), Viktringhofgasse Nr. 9. 1019-6

Köchin für gewöhnliche Hauskost sucht Sanatorium. Marburg, Kokoschneeggalle. 1027-6

Tischlergehilfe womöglich mit Meisterprüfung, für selbständige Führung, ehrlich und verlässlich, wird sofort aufgenommen. — Tischlerei Munda, Marburg, Burggasse 2. 1024-6

Lehrmädchen wird sofort aufgenommen. Herlach Viktor, Gemischtwarenhandlung, Hochenegg bei Cilli. 1026-6

REALITÄTEN

Kaufe Bauparzelle oder Haus. Kolaričitsch, Marburg (Drau), Triesterstraße 14. 1006-7

Mühle mit ständiger Wasserkraft, 3—5000 kg Wochenleistung, mit etwas Grund und Wohnung zu kaufen gesucht. Auskünfte in der Geschäftsstelle der „Marburger Zeitung“ in Pettau. 997-7

STELLENGESUCHE

Trgovski vajenec

se želi izučiti trgovine katere koli. Schugman Wenzel, Post Jahring. 980-8

HEIRAT

Selbständige Friseurin

mittleren Alters, mit einem Kind, wünscht einen Friseur, gleichen Alters, zwecks gemeinsamer Geschäftsführung und Heirat kennenzulernen. Anträge, möglichst mit Bild, unter „Glück“ an die Geschäftsstelle der Marburger Zeitung in Cilli. 1020-11

Alleinstehende gebildete Hausfrau, über 40 Jahre alt, mit kleinem Besitz, Kreis Luttenberg, wünscht Ehebekanntschaft mit arbeitsamem Mann. Angebote unter „A. R. 12“, Postlagernd Thomasberg bei Pettau. 1016-11

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Der neue große Gigli-Film:

„Mutter“

mit BENIAMINO GIGLI, CAROLA HÖHN, FRIEDRICH BENFER und in der Titelrolle EMMA GRAMATICA — Italiens größte Schauspielerin.

Giglis herrliche Stimme. — Große Schauspieler. — Leistungen. — Packende Handlung!

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Kulturfilm!

Neueste deutsche Wochenschau!

1025

J. JELLENZ, CILLI

Häute- und Leder- Groß- und Einzelhandel, teilt seinen verehrten Kunden mit, daß der Betrieb wegen

Gefolgenschaftsurlaub

von 13. bis 25. Juli 1942 geschlossen bleibt. Häute und Felle, sowie Scheine für bewirtschaftete Artikel werden übernommen, gutgeschrieben und nach dem 27. Juli möglichst geliefert. 998

Weineinkäufer

mit deutschen Sprachkenntnissen, in den Gebieten Friedau, Luttenberg und Kollos bei Produzenten gut eingeführt, von Weingroßhandlung gesucht. Zuschriften unter »Einkaufscheine 1942« an die Geschäftsstelle dieses Blattes. 999

Weibliche Hilfskräfte

werden aufgenommen bei

Wilhelm Brauns,

Fabrik für Haushaltfarben, Cilli, Spitalgasse Nr. 4. 938

Erst recht im Kriege tägliche Zahnpflege

Gerade im Kriege müssen wir alles tun, um Krankheiten zu verhüten. Tägliche Zahnpflege — morgens und vor allem abends — ist zur Erhaltung der Zahn- und Allgemeingesundheit heute wichtiger als je. Wenn vorübergehend Zahnpaste fehlt, müssen die Zähne und Zahnzwischenräume durch gründlichen Gebrauch von Zahnbürste und Zahnstocher sowie durch kräftiges Spülen mit lauwarmem Wasser behelfsmäßig gereinigt werden. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift „Gesundheit ist kein Zufall“ von der Chlorodont-Fabrik Dresden N 6.

DER CHEF DER ZIVILVERWALTUNG IN DER UNTERSTEIERMARK
Der Beauftragte für Arbeitsfragen

Einsendung der Listen der in Heimarbeit

Beschäftigten und Zwischenmeister

Nach § 4 der Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark vom 3. 6. 1942 (Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 84, S. 587) haben alle, die Heimarbeiten ausgeben oder weitergeben bis zum 15. 7. 1942 an das für sie zuständige Arbeitsamt die Listen dieser so beschäftigten Personen in dreifacher Ausfertigung vorzulegen.

Die Liste muß enthalten:

1. Vor- und Zunamen des Auftraggebers oder seiner Firma;
2. Gewerbetreibender oder Zwischenmeister;
3. Art des Betriebes- und Gewerbebezuges;
4. Sitz des Betriebes oder der Ausgabestelle;
5. a) Vor- und Name der Helmarbeiter,
b) Geburtsdaten derselben,
c) Wohnung und Betriebsstätten derselben,
d) genaue Angaben über Beschäftigung und Entgelt;
e) Dauer der Beschäftigung (seit wann?)

Wer die Listen bis zum vorgeschriebenen Zeitpunkt nicht einreicht oder in denselben vorsätzlich oder fahrlässig falsche Angaben macht, macht sich strafbar. 1017

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hypotheken auf Grundbesitz
in Stadt und Land

Kommunaldarlehen

Siedlungsdarlehen

Haftung des Reichsgaues für sämtliche Verbindlichkeiten der Anstalt